הצופה

בי"ה, יום שני, ג' מנחם־אב תשל"ד (22.7.1974)
שנה ל"ז — גליון 11732 — המחיר 60 אגורה
בטאון התנועה העולמית של המזרחי והפועל המזרחי
מייסד העורך הראשון: הרב מאיר בר־אילן ז"ל

THE LIBRARY … UNIVERSITY OF JORDAN

מאמצים קדחתניים למניעת מלחמה יוונית־טורקית

…נה מאיימת בפתיחת מיתקפה אם לא תושג הפסקת אש מיידית בקפריסין — אווירה מלחמתית בעיר. — כוחות צבאיים גדולים זורמים לגבול

…ירות, 21 (ע"ר, יופי"ע) — המאמצים להביא …קת אש בקפריסין הוב… …ערב, נוכח סכנה גוברת …מה כוללת בין יוון ובין … צבאיים ואנר… טורקיים נועדו היום ב…ה כדי לדון בתנאים — … הובאו כנראה במסגרת …ות השלום של כבן מר…ר החוץ האמריקני ג'והן … — להפסקת הקרב א… …זהל בקפריסין בעת שכו… טורקיים נתנו באר ב…עב שהר.

…דות דיפלומטיים באנקרה, … כי יוון מאיימת בפתיחת …ה אל מעבר לגבול. המגשך … 210 ק"מ. המפריד בינה

לבין טורקיה — שתיהן חברות בנאט"ו — אלא אם תושג הפסקת אש בקפריסין תוך 48 שעות.

מאז החלה הפלישה הטורקית, עוסקים שלטונות יוון בגיוס המילואים ובהצבה יחידות לאורך הגבול הטורקי, תוך הכנות למלחמה.

המאמצים להשכנת שלום, עומד מר סיסקו, העוזר נסיעה, … הזור, בין אתונה ואנקרה, ובאתונה הובעה הערב הסברה שהוא השיג התקדמות מסויימת לקראת הפסקה אש שתהיה מבוססת על „הקפאת המצב".

מר סיסקו, הממשיך בדיפלומטיה המבוססת על נסיעות הלוך וחזור, בין שתי הבירות, הגיע לפני כן מאנקרה לבירת יוון, כשהוא מביא עמו את תביעה של טורקיה להפסקת אש המבוססת על הקפאת המצב בקפריסין, כהכנה לקראת שיחות שיתנהלו בלונדון בין בריטניה, יוון וטורקיה — שלוש המדינות הערבות לעצמאותה ולשלמותה הטריטוריאלית של הרפובליקה הקפריסאית.

פסימיות באתונה

משקיפים דיפלומטיים באתונה הביעו פסימיות לגבי הסיכויים שיוון וטורקיה יוכלו להסכים לשים קץ לקרבות המרים בקפריסין. היום, האשים כל אחד משני הצדדים את הצד שכנגד, בהפרת אמנות בינלאומיות במה שנוגע ליחס הצדדים הלוחמים לאזרחים.

האשמות הדדיות

יוון האשימה את טורקיה בהפצצת אזרחים ובתי חולים בקפריסין, בעוד שטורקיה האשימה יוונים קפריסאים בטבח אנשי העדה הטורקית־קפריסאית.

יוון הודיעה כבר על נכונותה לשגר את מיניסטר החוץ שלה, קונסטנטין קיפריוס ללונדון, אולם טורקיה טרם הודיעה מה יש בדעתה לעשות בעניין זה.

תכונה של ערב מלחמה ביוון

אתונה, 21 (ע"ר) — הכביש הראשי, המוליך מיוון לגבולה עם טורקיה, הפך היום בתנועה צפופה של טנקים, תותחי־שדה ומשאיות, בעת ששלטונות יוון ממשיכים בריכוז כוחות צבאיים לאורך הגבול הטורקי.

הכביש, שאורכו 340 ק"מ, המוליך מסלוניקי לאלכסנדרופוליס סאן מרוב תנועה של תגבורות צמודות אשר נעו לכיוון איזור הגבול, וכמה מבין החיילים אמרו, כי הם סבורים שהם עומדים לפני פתיחה בהתקפה.

קצין יווני צעיר בדרגה קפטן אמר בהביעו דעתו האישית: „זאת היא תחילתה של מלחמה עם טורקיה. אל יטעה איש, אנו נמצאים בדרכנו לאיסטנבול. בטוחני, שאנו עומדים להתקיף היום".

בידיעה אחרת מאתונה נמסר, כי מבחינה מספרית, עולה טורקיה על יוון בכוחות יבשה, אולם מבחינת כושר הקרב שלהם, שוות שתי מדינות נאט"ו אלו.

לחיל האוויר היווני 225 מטוסי קרב, וביניהם מטוסי קרב מסוג „פאנטום" מן הדגמים האמריקניים החדישים. לטורקיה 288 מטוסים.

לשתי המדינות טילי קרקע־אוויר ונשק מהדגם אחר, שניתן להן במסגרת הסיוע של ארגון נאט"ו.

קיסינג'ר מאיץ בשני הצדדים להפסיק את האש

וואשינגטון, 21 (יופי"ע) — מזכיר החוץ האמריקני, הנרי קיסינג'ר הפעיל היום את כושרו במשכיך שלום, לגבי משבר קפריסין, בהאיצו בראשי ממשלות יוון וטורקיה, באמצעות הטלפון, להסכים להפסקת אש ולפתוח בשיח.

„ארה"ב ממשיכה לעשות כל מאמץ אפשרי כדי להביא בהקדם להפסקה אש" — אמר דובר מיניסטריון החוץ לאחר ישיבה שבה השתתפו פקידי־ספנה אמריקניים.

חמש שיחות טלפוניות טרנס־אטלנטיות מלונדון

לונדון, 21 (ע"ר) — מיניסטר החוץ הבריטי, ג'יימס קאלהאן, הבהל דיפלומטיה נמרצת לנטילי הפוקק משבר קפריסין הטעון חומרי נפץ. קיים היום חמש שיחות טלפוניות טרנס־אטלנטיות עם מיניסטר החוץ האמריקני, הנרי קיסינג'ר — אמרו פקידים בריטיים.

וולדהיים קורא לביצוע החלטת מועצת הבטחון

מרכז האו"ם, 21 (ע"ר) — המזכיר הכללי של האו"ם, קורט וולדהיים קרא היום להגשמה מיידית של קריאה מועצת הבטחון מאמש, להפסקת אש בקפריסין.

אחרי דיון ממושך החליטה הממשלה: ישראל תחתור להסכם עם ירדן * תוסיף להתנגד למדינה פלסטינאית * לא תנהל מו"מ עם המחבלים

ההחלטה נתקבלה ברוב קולות. — נדחתה הצעת שרי מפ"ם ול"מ

מאת סופרנו המדיני בירושלים

הממשלה סיכמה אתמול ברוב קולות להמשיך במדיניות הקיימת, שלא לנהל מו"מ עם ארגוני הטירור, ולא להסכים להקמת מדינה שלישית פלסטינאית מזרחה לישראל, אלא לנהל מו"מ עם ירדן וכמו כן לראות במדינה הירדנית את מבטאת הזהות העצמית של הירדנים והפלסטינאים.

הצעה נגדית של השרים קול ושם טוב לנהל מו"מ עם גורמים פלסטינאים זכה ל־4 קולות בלבד.

הדיון ארך שש שעות. ב־11 עד 5 לפנות ערב. הוא התחיל בסקירה של סגן ראש הממשלה ושר החוץ יגאל אלון. שלא הציע שום מסקנה כשלה, אלא בירר את הנושא בלבד.

החלטת הממשלה אומרת:

ישראל תוסיף לחתור להסכמי שלום עם מדינות ערב בגבולות בני הגנה. אשר יושגו במשא־ומתן ללא תנאים מוקדמים.

הממשלה תעשה למען משא־ומתן להסכם שלום עם ירדן.

השלום יושתת על קיום שתי מדינות עצמאיות בלבד. ישראל ובירתה ירושלים המאוחדת ומדינה ערבית ירדנית־פלשתינאית, מזרחה לישראל. בגבולות שייקבעו במשא־ומתן בין ישראל לירדן. במדינה זו תבוא לכלל ביטוי הזהות העצמית של הירדנים והפלשתינאים, תוך שלום ושכנות טובה עם ישראל.

הממשלה סומכת ידה על הודעת ראש הממשלה בכנסת מיום 3 ביוני, כי ממשלת ישראל לא תנהל משא־ומתן עם ארגוני טירור אשר מטרתם היא הריסתה של מדינת ישראל".

רק שרי מפ"ם וי"ש תמכו בהצעת המיעוט

לעומת זאת הציעו השרים קול ושם טוב את ההצעה דלקמן:

הסכסוך בין ישראל לארצות ערב

(סוף בעמוד 2)

מצרים מאפשרת ביקורי עתונאים יהודיים

מאת שאול שיף
סופר „הצופה"

מצרים מאפשרת באחרונה לעיתונאים יהודיים לבקר בארצה. הדבר גם בעתונאים שידועים בהביכתם בעמדותיה של מדינת ישראל.

לסופרנו נמסר, כי באחרונה ניתנה הסכמה השלטונות המצריים לשגרירויות כבריים בארה"ב למתן אשרה כניסה לעתונאי יהודי, המועסק בעתון ציוני.

ככל הידוע, נמנעה מצרים בשנים האחרונות מלהעניק אשרות כניסה לעתונאים יהודים, אולם באחרונה שינתה את מדיניותה ואף מארגנת סיורים ברחבי מצרים לעתונאים יהודים.

קרבות עזים מוסיפים להתחולל בקפריסין; הטורקים מתקדמים

אנקרה: קירניה ושדה התעופה של ניקוסיה נכבשו * היוונים מכחישים * הרג רב בעיר הבירה הקפריסאית

ניקוסיה, 21 (ע"ר, ע"צ יופי"ע) — שוב הפוגה לא היתה היום בקרבות בקפריסין, שם נעו צנחנים טורקיים הנתמכים על ידי טנקים, לעבר ניקוסיה הבירה, וכוחות של העדה היוונית והעדה הטורקית בקפריסין התנגשו בקרבות בכמה איזורים אחרים. בינתיים, נמסר מאנקרה, כי שדה התעופה של ניקוסיה נכבש ע"י הכוחות הטורקיים וכי חלק מן העיר נמצא בידם.

המקור ציין, כי שדה התעופה נכבש לאחר הפצצה כבדה של חיל האוויר הטורקי, שנמשכה משעות הבוקר של יום שבת.

נודע, כי היחידה היוונית שהיתה מוצבת בקרבת שדה התעופה של ניקוסיה הושמדה ע"י הכוחות הטורקיים.

בשעות הקרב נמסר מניקוסיה על הרג רב בעיר, …ות מוטלות ברחובות, ערימות ההרוגים נראות בפינות שונות ואין מפנה.

בהודעה שנתפרסמה באנקרה נאמר, שהכוחות הטורקיים חולשים עתה על כל מחוז קיריניה ועוד נאמר שם, כי החיילים הטורקיים התקדמו בספרת קרב, על מעבר לשרי קיריניה והתחברו עם צנחנים טורקיים, אשר הוצנחו צפונית לניקוסיה.

עוד נאמר בהודעה, כי הקצין, אשר פיקד על הכוחות הטורקיים באיזור קיריניה, ואשר לא זוהה נהרג בקרב.

התקפות מטוסים

מטוסי קרב סילוניים טורקיים ערכו התקפות־רקיטות חוזרות ונישנות על נמל התעופה של ניקוסיה, שהיה מוקד לקרבות עזים ביותר. אולם, לא הגיעו כל ידיעות על התקדמות נוספת של הצנחנים, אשר לפני כן, נמסר עליהם שהם מתקדמים אל המבואות הצפוניים של ניקוסיה.

כפרים טורקיים בוערים

לפני סורי הצבא הטורקי המתקדם היו נטושים קרבות בין אנשי העדה היוונית ואנשי העדה הטורקית, וכתבים זרים דיווחו כי שורה של כפרים טורקיים לאורך כביש ניקוסיה־קירניה, „בוערים כמו מדורות".

אנקרה: טובעו שלוש אניות אספקה יווניות

מטוסים של חיל האוויר הטורקי טיבעו שלוש אניות אספקה של הצי היווני, אשר ניסו לנחות בנמל פאפוס שבדרום מערב קפריסין היום — אמרו מקורות תורכיים.

אניות של הצי היווני והצי הטורקי התנגשו בקרבת הנמל — אמרו המקורות.

בהודעה מטעם הפיקוד הטורקי נאמר רק שהכוחות הטורקיים מנעו נחיתה יוונית בפאפוס, מקום הולדתו של הארכיבישוף מקריוס.

מקורות טורקיים אמרו שהכוח היווני היה מורכב משש אניות אספקה, שהיו עמוסות תחמושת וציוד מלחמתי אחר, ושהיו מלוות על ידי מספר בלתי מוגדר של אניות מלחמה להגנתן.

המקורות אמרו כי שלוש ספינות אספקה יווניות טבעו כתוצאה באש שהומטרה עליהן על־ידי מטוסי קרב טורקיים. ספינה נוספת ניזוקה קשות ושתי אחרות חזרו והפליגו לרב ים. בידיעה מאתונה נמסר שרדיו ניקוסיה טען הערב שהכוחות היוונים—קפריסאים הפילו 13 מטוסים תורכיים בשני ימי הקרבות מאז הפלישה התורכית לקפריסין.

30 הרוגים ומאה פצועים בהפצצת בית החולים לחולי נפש בניקוסיה

ניקוסיה, 21 (ע"צ) — מספר ההרוגים של הפצצת בית החולים לחולי נפש בניקוסיה הגיע ל־30 הרוגים ומאה פצועים — על כך הודיע היום דובר בית החולים.

התנועה האווירית לישראל — במטוסי „אל־על" בלבד

דלפקי „אל־על" הומים נוסעים; הורים — שוכבים (למטה)

התנועה האווירית לישראל וממנה התנהלה אתמול באמצעות מטוסי „אל על" בלבד, לאחר שהחברות התעופה הזרות הפסיקו את טיסותיהן בשל המצב בקפריסין.

חברת התעופה הישראלית דאגה להטיס בטיסה גם את הנוסעים שעמדו לטוס בחברות הזרות. „בעצם צרה עוכרת „אל־על" בעיקר על שמירה הקשר עם העולם", אמר סגן המנהל של החברה, מר מרדכי סוריצקי לכתב עתי"ם בלוד. הוא הוסיף, כי העובדים הטכניים דואגים לכך, שהמטוסים הנכנסים של „אל על" יהיו מוכנים מיד להמשך טיסתם היהם בעת הצורך. גם צוות האוויר תורקע וכן הפקידים מוכנים לכל הפקיד המוטל עליהם, כדי שהמטוסים יגיעו ליעדיהם.

אל־על ארגנה במשך יום א' 14 טיסות יוצאות ובהן כשלושה אלפים איש. 10 המטוסים החוזרים של „אל על" הביאו לארץ כאלפיים נוסעים.

לפי התוכנית יטוסו מטוסי „אל־על" היום לכל התחנות שהם טסים אליהם כרגיל, פרט לניקוסיה, אתונה, אנקרה, טהראן ובוקארשט. הטיסות יתחילו לאחר חצות … עד חצות אור ליום ב'. „אל על" תבצע 19 טיסות יוצאות ו־14 טיסות נכנסות.

היום יגיע גם מטוס של … מהארץ לאחר מכן, ואילו מהחברות הזרות הטסות לארץ תגיע רק חברת S.A.S. לאחר הצלאה הנוסעים יטריא המטוס חזרה לקופנהאגן.

מטוס מישראל שיצא לקפריסין נאלץ לחזור

מטוס ישראלי פרטי שהמריא אתמול בבוקר להגיע לקפריסין נאלץ לשוב לארץ, לאחר שלא קיבל רשות נחיתה בשדה התעופה אקרוטירי, בבסיס הצבאי הבריטי באי.

הטייס סיפר לכתב עתי"ם, כי ראה תנועה ערה של מטוסים נוחתים בבסיס ומכריאים ממנו. אך לא היה באיזור זה כל סימן של פעילות צבאית שניתן היה להבחין בה מן האוויר.

הנוסע במטוס היה עתונאי זר, שניסה להגיע לאי השכן ואשר בשובו חזר והצטרף לקבוצה הגדולה של עתונאים זרים הממתינים משעות הבוקר המוקדמות בנמל התעופה לאפשרות להגיע לאי השכן. בולטים ביניהם אנשי הטלוויזיה הזרים, הלהוטים למצוא דרך כלשהי להוציא את הסרטים שצילמו חבריהם בקפריסין, כדי להציגם ברשתות הטלוויזיה בעולם.

התיירים מרומניה חוזרים דרך וינה

התיירים הישראליים הנמצאים ברומניה עומדים לחזור לארץ דרך וינה. חברת „טרום" הטיס את הישראלים לוינה ומטוס „אל־על" עומד להחזיר אותם היום לארץ.

שני המטוסים האחרונים שהגיעו לנמל התעופה היו מלונדון, האחד בטיסה ישירה והשני דרך פרנקפורט. שני המטוסים היו מלאים בעיקר ישראלים. המטוס שעבר את פרנקפורט הביא עימו גם צעירים שהגיעו לבקר בארץ.

אלפי אזרחים זרים פונו במבצע הצלה למחנות בריטיים

1300 מהם כבר הוטסו לאנגליה; ביניהם תיירים ישראליים

מבצע הצלה רב־ממדים אורגן על ידי הכוחות הבריטים אשר יש להם בסיסים באי, לפינוי אלפי האזרחים הבריטיים והתיירים הזרים, שנלכדו בניקוסיה כתוצאה מהקרבות בין המתנגשים — אזרחים ישראליים, כ־1300 אזרחים כבר הוטסו לאנגליה ואילו למעלה מרבבת אזרחים זרים שוהים עדיין במחנות הבריטיים.

שיירה של 1.000 כלי רכב, ועליהם רגלים בריטיים, הוציאו את האזרחים מקפריסין, ובה פינוהם הפקדונות של כוחות בריטים חמושים היטב, שקיבלו פקודות „שלא לפתוח באש אלא אם יתקיפו אותם תחילה".

האזרחים נלקחו אל הבסיס הבריטי הצבאי דקליה, המרוחק כ־50 ק"מ דרומית מזרחית מהבירה, לאחר שהאזרחים מצאו מחסה ומבני במרתפים של בתי מלון ובתים במשך 24 שעות בצל שיריות של תותחים ושל נשק קל נמשכו כמעט בלי הרף. בצורה שלא תאמן, לא היו שם נפגעים בקרב האזרחים הזרים בניקוסיה.

להלן רשימה ארעית של אזרחים ישראליים שפונו מניקוסיה לבסיס הבריטי בדקליה.

מטעם משרד החוץ נמסר, כי האנשים יועברו כנראה ללונדון בדרך האוויר או הים, אך צריך לא ברור בדיוק מתי יעשה הדבר.

שמות המפונים הם:

ליבלינג משה, ברקוביץ אריאלה, גולדשטיין, זרחה, פרנקפורט יעקב רוזמן מירון, גבע גבי, אלגוזי חשים, אלגזי רחל, ישראל רחמים, ישראל עדינה הגמזי דוד, סאלם סלים, רענן משה, גורן רינה, גירון דענה, נחמולי יוסף, רוסו דויד, קלייגמן יוסף ומשפחתו — 4 נפשות שורר יורם, גמר דן, ופרץ הרצל, צרבצינר אריה ומשפחתו — 3 נפשות, אמיתי מירון, לוי בן ציון ומשפחתו — 4 נפשות, אנגל דב, ארסברג אורי, טל שבתאי, ספר שמואל, דקל אבישי, שוארץ סניור ומשפחתו — 5 נפשות, פריגו באור, ביאנקי ארואה, אלברט יוסף, ברסו אלגיין, בן לב־אורי, יואל גולדן קאופשטיין עמנואל ומשפחתו — 5 נפשות, פינובסקי משה, חלמן מירי, פיצנור יורם, קורצקי דניאל ומשפחתו 3 נפשות, זהבה סגל ובנה, אסתר בר און דובתה, יאיר בן משה, אריה בן השש, טובה אביתי.

37 אנשי החברה להגנת הטבע שהיו בטיול בקפריסין פנו כבר הבוקר בטיסה ללונדון. כן פנו ללונדון [illegible] משפחת בדינסקי.

עם סגירת הגליון

שוב הרעה במצבו של פראנקו

מאדריד, 21 (יופי"ע). — במצבו של הגנראליסימו פרנסיסקו פראנקו החולה, המאושפז זה 12 ים, חלה היום הרעה נוספת — אמרו מקורות הקרובים לממשלה.

ביירות, 21 (יופי"ע). — 4 אנשים מזויינים פתחו באש ופצעו בצורה קשה את שגריר צ'ילה, אלפרדו קאנאלס מארקס — אמרו כוחות משטרתיים.

ד"ר בורג: מאורעות קפריסין מוכיחו שוב חוסר התועלת בנוכחות כוח האו"ם

יש צורך דחוף בממשלת אחדות לאומית

…זה סטליות בעבודה, שהודיון במון. … הפלשתינאית בממשלה היה להתקיים באותו יום שההתבג… הצבאיה בקפריסין היתה מוקד …ות בעולם. אמר ח"כ ד"ר יוסף … בכנס האזורי של סיעה „למפנה".

…ה הראשון מבין שש כנסים …ים „למפנה".

… בורג הוסיף, כי אנו זוכרים … הרוסים היו פועלים נגד כינוס … הבטחון כאשר קיבלו ידיעות … תנועות ערבים, וכיצד להצו על …ישיבות מסויימות בירדן על …ת ישראלים. יש צורך בזהירות … באמורעה קפריסין יש לדעת … מידה יפריעו המשך קיום …ה הקימה של „באפוי" באיזורנו, … בורג והוסיף, כי יש לבחון …דה הצ"ל וההשפעה של משבר …ין על יחסי מוסקבה—וושינגטון.

ברור לכולי עלמא, שלכוחות או"ם וצבא אויב אין בה שום ערובה לא לביטחון פנימי ולא כלפי פולשים מבחוץ. לאור עובדות אלו שאל הח"כ ד"ר בורג האם אין על ראש הממשלה יצחק רבין לדון שנית בצורך החיוני של הקמת ממשלה אחדות לאומית. הדובר הוסיף ואמר, כי גם הלחץ אשר בא מוושינגטון ומבירות ערב יחלש באשר מלוי עומדת ממשלה המבוססת על הסכמת רוב העם.

קשה לתאר מה יכולה להיות תועלת הנסיעה של שר החוץ מר יגאל אלון, כאשר ממשלתו עומדת על בסיס צר, כה עוד שחלק חשוב — לכל הפחות במשקלו האישי — של מפלגתו הוא, אינו מזדהה עם התוכניות המועלות על ידו. ד"ר בורג סיים באמר, כי יש לתת את הדעה על הסתר בעמדת ארה"ב כלפי ישראל ועל ההכפסים, שנקשה השינגטון במשבר קפריסין.

ג'עברי: הפלשתינים צריכים להיות מיוצגים ע"י נציגי הגדה, הרצועה ו„ארגון השחרור הפלשתיני"

העם הפלשתינאי חייב להיות מיוצג בועידת ג'נבה ע"י נציגים מהגדה המערבית, מרצועת עזה ומהארגון לשחרור פלשתין, אמר אתמול ראש עירית חברון, שיך מוחמד אל ג'עברי בקבלת פנים שנערך לכבודו ראש עירית חיפה מר יוסף אלמוגי.

אל ג'עברי אמר, כי טוב יעשו מנהיגי ישראל ומדינות ערב כאחד, אם יפסיקו להצהיר הצהרות לצרכים פנימיים כדי לזכות באהדה בני עמם. עוד אמר, כי השלום המיוחל אמנם רחוק, אך אם יבוא יביא לתועלת לכל עמי האזור. ראש עירית חברון ציין, כי אם ארה"ב וברית"מ יעזבו את ישראל ועמי ערב לנפשם קיים סיכוי שהשלום יקום לבוא.

מר אלמוגי, שהודה לראש עירית חברון על ביקורו ועל איחוליו להחלמתו, הזמין אותו להתארח בחיפה יום שלם.

אש"פ מגנה ההודעה המצרית – ירדנית

ביירות, 21 (ע"צ) — „פילוג עמנו לשניים, הוך התימרות לייצג את המחצית האחת, מהווה יוזמה שיהיו לה תוצאות חמורות והפותחת פתח להתוכניות חיסול המכוונות להנציח את הישארותו של עמנו מחוץ למולדת הפלשתינאית" — נאמר בהודעה של הועד הפועל של „הארגון לשחרור פלשתין". בהודעה אשר פורסמה ביום א' על ידי סוכנות הידיעות הפלשתינאית „ו.א.פ.א." נכללה תגובה על ההודעה המשותפת הירדנית—מצרית שפורסמה לא מכבר והמכירה בזכותו של המלך חוסיין לייצג את הפלשתינאים היושבים במזרח הירדן.

„הארגון לשחרור פלשתין הוא הפלשתינאי. שום גורם ערבי או בינלאומי אחר, אינו זכאי להכריע את גורל עמנו, מבלי להתייעץ עם הארגון לשחרור פלשתין, בהתאם להחלטות של ועידת הפיסגה הערבית באלג'יר — נאמר בהודעה.

תחזית מזג האוויר

טמפרטורות המקסימום החזויות להיום: נהריה 32, ירושלים 33, הגולן 32, צפת 33, חיפה 31, טבריה 37, נצרת 3, עפולה 36, שומרון 32, תל אביב30, לוד 33, יריחו 39 באר שבע 6, אילת 42, בארץ עלבנה 40.

הלחות הצפויה: נמוכה באזורי ההרים ובפנים הארץ וגבוהה כהרגיל בשפלה החוף.

גובה הגלים מ־50 עד 100 ס"מ.

ארה"ב הפסיקה זמנית הסיוע הצבאי ליוון

וושינגטון, 21 (ע"ר) — ארה"ב הפסיקה זמנית את הסיוע הצבאי ליוון בעקבות ההפיכה בקפריסין והפלישה הטורקית — זאת מגלה היום העתון „וושינגטון פוסט".

נמסר כי צעד זה נעשה ע"י ארה"ב מתוך מאמץ למנוע סכסוכים נוספים בין יוון לטורקיה, שתי מדינות החברות בברית הצפון־אטלנטית.

המפד"ל דורשת פרוק החברה לשיקום הרובע היהודי בעיר העתיקה

„ניהול החברה וחלוקת הדירות — שערורייה ציבורית וכלכלית"

מאת סופר ה„צופה" בירושלים

בתביעה לפרוק החברה לשיקום ופיתוח הרובע היהודי בעיר העתיקה בירושלים. יצא אמש נציג המפד"ל מר ישראל ליפל בישיבת הנהלת העיר. הוא קבל על הניהול הבלתי תקין והמגמים הצבודיים בעיקר בפרשה חלוקת הדירות, לדעתו הקריטריונים שהוכנו את מנהלי החברה היו מגמתיים הביאו לטשטוש אופיו המקורי של הרובע היהודי כמוקד רוחני ליהדות העולם. על פי פעולות החברה נראה, כי מטרתה היתה להפוך את הרובע ממרכז רוחני יהודי למרכז תרבותי ישראלי. הוא הביע מחאה על העובדה, כי מרבית היהודים הדתיים, שהתגוררו ברובע לפני מלחמת השחרור מנועים כיום לשוב ולהתגורר בו לעומת העדפה אלמנטים זרים. הדובר הדגיש, כי מדיניות החברה גרמה לכך, כי אנשים רכשו דירות, שלא למטרות מגורים הם מחזיקים בהם משיקולים ספקולטיביים, תוך ניצול הסובסידיות המוענקים שקיבלו.

„שערורייה ציבורית וכלכלית"

חבר הנהלה העיר מר דוד ברגמן הגדיר את אופן ניהול החברה כ„שערורייה ציבורית וכלכלית" ודרש את ביטול רשימות הזכאים לדיור ופתיחתם מחדש, תוך גיבוש קריטריונים חדשים הקמת פורום, שבפניו ניתן יהיה לערער על ההחלטות בנושא זה.

„שליש הדירות אינן מנוצלות"

חבר מועצת העיריה מר עמרם הרוש (המפד"ל), שהוא המכהן בטעם העיריה על נושא הרובע היהודי ציין כי מכלל 200 הדירות הרי שלמעשה שליש אינן מנוצלות, והוא הציע נימה חוק אשר יחייב כל משתכן שאינו בדירה לפנותה וכאייד להגדיל את מספר הדירות ולייחד את הרובע במהירות מירבית משיקולים דתיים, לאומיים ומדיניים.

גם ראש סיעה המערך בעיריה מר עמנואל זיסמן תקף בחריפות את החברה ואופן ניהולה והצביע על העובדה, כי הממונה על החברה מר יהודה תמיר עבד במספר … נוספות במקום להקדיש את כולו אינו לענייני הרובע היהודי. גם הרב פרופ' י. ל. רבינוביץ מן הליכוד תבע ראורגניזציה בהנהלה החברה ובפעילותה ראש העיר מר טדי קולק, שסיכם את הדיון הציע קיום ישיבה נוספת ויסודית בנושא.

פנייה למבקר המדינה

כפי שנודע לכתבנו החליטה סיעת המפד"ל בעיריה, אשר ביוזמתה כונסה העיריה לפנות השבוע למבקר המדינה כדי שיבדוק את הנהלים הקריטריונים ואופן הניהול של עניני בינוי, ופיתוח הרובע היהודי בעיר העתיקה.

מוסדות קרעטשניף באה"ק

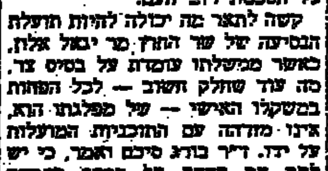

שכון קרעטשניף רחובות

ברכת מזל טוב נאמנה ולבבית
לכ"ק מרן עט"ר אדמו"ר שליט"א
ולכל המשפחה הרוממה הי"ו
לרגל ארושי אחותו הצנועה והמושלמת
מרת חנה ברכה תחי'
עב"ג הבה"ח בנש"ק אראלים ותרשישים
פאר מקדושים עדיו לגאון ולתפארת
רב יוסף דוד טייטלבוים שליט"א
בן כ"ק מרן אדמו"ר הקוה"ס מסאסוב זצ"ל —
קרית ישמח משה
ענבי הגפן בענבי הגפן דבר נאה המתקבל
ויה"ר שהזווג יעלה יפה יפה לבנין עדי עד, ויזכו לבנות ביתם
בדרך רשוה"ק לתפארת המשפחות הרוממות אכי"ר
ההנהלה

המועצה הדתית קרית־גת | איחוד בתי הכנסת בישראל

היום, יום שני, ג' אב תשל"ד (22.7.74), בשעה 7.30 בערב, באולמי גת — יתקיים
כנס גבאים ונציגי בתי הכנסת
בהשתתפות:
הרבנים המקומיים
ד"ר משה א. יפה, נשיא איחוד בתי הכנסת
יו"ר המועצה הדתית
קצין משטרה
סדר היום:
1. תבטיחות בבתי הכנסת
2. לקראת הועידה הרבעונית של בתי הכנסת.
מפאת חשיבות הנושאים מתבקשים הגבאים וועדי בתי־הכנסת להשתתף בכנס

תנועת בני תורה
ת.ד. 5227, ירושלים, טלפון 02—286994
עקב שביתת עובדי הדואר, הננו לבקש מכל אלו שבידם שאלוני הרשמה או טופסי אישור, כי יואילו לאשר את השתתפותם, ע"י הטלפון למספר:
02-286994
בין השעות 5.00—7.00 אחר־הצהרים.
אישורים אלו חיוניים מאוד ונא למלא אחר המבוקש בכל המהירות.
מרכזי המחנה

הסתדרות הפועל המזרחי בישראל
סיעת „למפנה"
כנסים אזוריים לפעילי הסיעה
יום שני — ג' באב (22.7.74), בשעה 5.00 אחה"צ:
בירושלים — במועדון המתגברים, רח' אגריפס
בהשתתפות: ח"כ ד"ר יוסף בורג
ח"כ אברהם מלמד
הח' צבי ברנשטיין, מזכ"ל המפד"ל
הח' ד"ר מרדכי אביצור
יום שלישי — ד' באב (23.7.74), בשעה 5.00 אחה"צ:
בבאר־שבע — בסניף הפועל המזרחי, רח' יד ושם 24
בהשתתפות:
ח"כ אברהם מלמד
הח' אליהו חן ציון
הח' ישראל נבון
המנחה: צבי אילון
נא לראות זאת כהזמנה אישית

שופרא בע"מ
מפעל טוויה ואשפרה לבדים
אזור התעשיה חולון
דרוש מחסנאי צבעים וכימיקלים
ידיעת קריאת אותיות לטינית הכרחית
לפנות טל: 841972 או 849191 בין השעות 13—17 למר שמעון

שופרא בע"מ
מפעל טוויה ואשפרה לבדים
אזור התעשיה חולון
דרוש־ה
פקיד־ה חשבונות
לפנות טל: 841972 או 849191 בין השעות 13—17. למר שמעון

בצער רב אנו מודיעים על פטירתה של אמנו וסבתנו היקרה
מרת יהודית מגיד ז"ל
אלמנת ר' מ. ד. מגיד ז"ל
ההלויה תצא היום, יום שני, ג' מנחם־אב תשל"ד (22.7.74) בשעה 3.00 אחה"צ מבית ההלויות העירוני רח' דפנה 5 ת"א לבית העלמין בנחלת יצחק.
המתאבלים: בתה שושנה פרום וב"ב
בתה דינה ברניקר
בנה אברהם מגיד
והנכדים

לגב' דינה ברניקר
אנו אבלים עמך באבלך הכבד
בהילקח ממך אמך
גב' יהודית מגיד ז"ל
המקום ינחם אותך בתוך שאר אבלי ציון וירושלים
לשכת הרקטור
אוניברסיטת בר אילן

של הצופה

החלטה מיותרת ומסובנת

החלטת הממשלה באתמול לפתוח במשא-ומתן עם ירדן היא לא במקומה וגם לא בעתה ועליה ניתן לומר: „כל המוסיף גורע". בנסיבות הקיימות לא היה כל צורך בקבלת החלטה לנהל משא-ומתן לשלום עם ירדן. מאז תום „מלחמת ששת הימים" לא הפסיקה ישראל אף לרגע אחת מנכונותה לנהל שיחות שלום עם שכנתה בעבר לירדן. גם עצם העובדה שירדן השתתפה בוועידת השלום בז'נבה דיה, כדי להוכיח שאנו רואים בה גורם ישיב לניהול שיחות שלום. לפיכך, קשה להבין לשם מה בעצם היתה דרושה החלטה חדשה ומפורשת בעניין זה?

אם לדון, לפי ההצעות של הריב והוויכוח שהובאו בפני הממשלה, נראה שבממשלת רבין בהנהג „ההרגשה" גדולה, בין האנשים להוגדים בחוקי־לכת, לרבות ניהול שיחות עם נציגי המדינות לבין הארגונים הבינוהם יותר, שאף הם נבונים לוויתורים גדולים, אך מתנגדים להקמת מדינה פלסטינאית, שתפריד בין ישראל לממלכת ירדן. אולם אלה כן אינם, מתגלים בחוגיהם המדיניים, בהתעלמות מהזכויות הדתיות, ההיסטוריות וההיסטוריות של עם ישראל על ארץ ישראל. הצד השווה שבהם מוותרים על חלקים גדולים של ארץ־ישראל.

יש לתמוה על ראש הממשלה, שנתן יד להחלטה כזאת, לאחר שלפני זמן קצר בהבד ההתחייב בפני הכנסת, כי כל עניין המשא-ומתן עם ירדן הקשור בוויתורים על שטחי יהודה ושומרון יובא תחילה להכרעת העם, במסגרת בחירות חדשות. והנה לפתע, התחייבותו זו, מתוך החלטת הממשלה אנו למדים על נכונות לוויתורים גדולים. מה נאמר בהחלטה זו? — באיזור יהיו שתי מדינות — ישראל עם ירושלים המאוחדת כבירתה, ומזרחה לה — ממלכה ירדנית שתיתן ביטוי גם לפלסטינאים. לשון אחרת: כל השטחים שתם בבחירה לירושלים צריכים לנהל למשא-ומתן ומפשר בין שתי המדינות.

החלטת הממשלה בניסוחה האומלל, היא פועל יוצא הנובע מהתלכותם של אלמנטים חיוביים ובעלי תודעה לאומית חלושה, על הממשלה, המצליחים להכתיב דרכה, לא רק בעניני פנים, אלא אף בנושאים רגישים ביותר של ענייני החוץ והביטחון.

החלטה זו בהכרה שתביא עמה פיזות נוסף באמינות הממשלה ותהלכותיה, היא מרפטת את ישראל בעצי חוצים חדשים מבחוץ, הרי סכנות לגורל העם והמדינה.

אם היה עוד ספק לגבי מהותה של ממשלת רבין, הרי הרכבה החדש, הרי העובדה שאישים הסרי שורשים יהודיים משתתפים בה והנהגה להפסים של לקיה ובקיי, תהא מסוגלת לנהל מדיניות יציבה וביטחון כפי שמצווים עלינו צרכי עם ישראל נוכח עתה, כי ממשלה זו נבויה בידי אלמנטים שמאליים המתורים ביצובי דביעוס בעם, אך עם זאת מכתיבים את המהלכים המדיניים של הרוב בממשלת ישראל.

החלטת ממשלת רבין אינה אלא כמהדל הרשה בשרשרת המחדלים שהוכרזתם לא פסוחה מאלה שהכו את הנהגת המדינה בעיוורון מדיני בחודשי ערב מלחמת יום הכיפורים.

ממשלה כזאת היא בסיכנה ביותר ולכי שחרד לגורל העם והמדינה חייב לעשות הכל, כדי שזו תוסר ובהקדם בטרם מאוחר.

לקח קפריסין

אם ניתן כבר עתה להוציא לקחים מהמלחמה המתחוללה באי השכן קפריסין, הרי זה לגבי שקופה דברים עיקריים: חוסר האונים של כוח החירום של האו"ם; תוליכתו של האו"ם והתפוררותה של הברית הצבאית המערבית — נאט"ו.

כלולות הגורלים — כוח החירום של האו"ם שהפריד בין הכוחות היוונים לבין הכוחות התורכיים נעלם, ברגע שהצבא התורכי החליט להתערב באופן פעיל בקפריסין. מועצת הבטחון בקשה להתערב באופן מיידי, להפסקה המלחמה נתגלתה ככשר־הקה, כל עוד אחת ממעצמות־העל היתה מעוניינת למנוע התערבות כזאת.

ואחרון־אחרון נאט"ו — הכוח הצבאי המאוחד של בנות הברית באירופה וארצות־הברית נהגלה במערומיו. לא זו בלבד שאינו מסוגל לשמור על יחסי שלום בין חברים־מרכיביו, אלא לשהות אתה מהחברות שלו בתואמה עם ברית־הרוצצות, בחלק ניכר מהמהלכים הצבאיים שלה בקפריסין.

הולכה זו מן הדין שתדליק אור אדום אצלנו בבית. סוף של דבר יש מן הדימיון, בין העשה בקפריסין לבין המצב השורר עתה בגבולות שלנו עם מצרים וסוריה, עם הפרדת הכוחות. כוח החירום של האו"ם שנתגלה כחסר ישע בקפריסין, ספק אם יגלה יותר אומץ, אם האויב הערבי יחליט לתקוף את מדינת ישראל. גם האו"ם והמדינות הברית של נאט"ו אינם יעילים עתה, כדי להשבית מלחמות בעולם.

כבאן, אפילו אם אין קשר ישיר בין המתחולל כעת בקפריסין לבין המצב באזורנו, רצוי להפיק לקחים מההתרחשויות הללו, בפרט שאין להוציא מכלל אפשרות שהמשבר הקפריסאי עלול להשפיע על המאורעות במזרח התיכון כולו שאנו חלק ממנו.

הידיעה אומרת שבמשרד החוץ הוקם צוות מיוחד העוקב אחרי הנעשה בקפריסין, בכל זאת ספק רב, אם הממשלה ערה בהידה מספקת לנעשה שם, כדי להפיק את הלקחים הדרושים.

ההחלטות שהממשלה קיבלה אתמול בעניין המו"מ עם ירדן ובכלל זה הקו המדיני הנקוט בידי ראש הממשלה, שר החוץ, שר ההסברה וכן השר שהיה רמטכ"ל בעבר אינם מצביעים על עירנות מספקת לנעשה סביבנו.

תוספת דוארית...

מיזוג חדש בא לעולם ביחסי עבודה ועובדים — „תוספת דוארית". כך מגדירים עובדי דואר תנועה את תביעות השכר והחדשות שהגיעו למשרד התקשורת.

כדי להשיג את התוספת הביזיולת בחרו בשיטה הישנה — עביתת האטה, ושוב יתחילו להתגלגל צברות ואולי גם מאות שקי דואר עד שהעובדים יקבלו „תוספת דוארית". ואנו האזרחים נצנצ ב„פיתות דוארי..." — נקבל פחות דואר. המכתבים יגיעו באיחור רב ובמצב כזה לא נותר אלא להציע לשר התקשורת להחליף את סמל הדואר — מהצבי לצב...

אין הדברים אמורים דווקא נגד עובדי הדואר. שכרם, בדרך כלל אינם בין הגבוהים ביותר ועבודתם אינה מהקלות ביותר, לא בימי הקייץ הלוהטים ולא בימי החורף הגשומים. אמנם אנו שוללים שביתות מסוג זה, אך לא פחות מזה יש להתקומם נגד הכיפול בצעדי צב, מצד האחראים למשרד התקשורת והאיגוד המקצועי.

האם אי אפשר להגיע להסדר בטרם שביתת האטה? האם אין ביכולתם לפתור את הבעיה בלי לחזור על הזיון זה מדי שנה בשנה?

השאלה היא: האם הובטח לעובדי הדואר שעם הפלאת ה־שכר בכספרים הקונים תשולם להם „תוספת דוארית" בגבולות של הכיכר — שמונה־עשר אחוז?

אם ניתנה הבטחה, יש לקיימה.

אכנם אפשר להבין את הממשלה ואת שר האוצר שלה שהם מתקשים לקיים את המדיניות המקצועית, כפי שהתחייבו עליה, בכל זאת אין בכך כדי לפטור אותם מאחריות.

דואר הוא שירות ציבורי חיוני. אין להעניש את הציבור בגלל „תוספת דוארית..." הענייה בחלוקה. אגב, בהזדמנות זו ראוי להוסיף, כי במשך השנה האחרונה שילם הציבור פעמיים „תוספת דוארית..." עם העלאת תעריפי הדואר השונים, כך שציבור זה זכאי לדרוש שירותי דואר מסודרים, מתוקנים ומהירים כצבי ולא כצב.

ירִיב: אין מקום להפרדת כוחות עם ירדן

שר ההסברה מר אהרן יריב, אמר באתמול, כי החלטת ממשלת ישראל בנושא הפלסטינאי תחזק ומאשרת את מה שנאמר בדבריו של ראש הממשלה, מר יצחק רבין, בעת הצגת ממשלתו בהרכבה בימי השנה, אולם ההחלטה באה הפעם אחרי דיון מעמיק.

שלא ישראל מו"מ עם ממשלת ירדן, הוא הטעים, כי בהתאם להחלטה הבא הזהות העצמית של הירדנים והפלסטינאים לכלל ביטוי במדינה הערבית הירדנית־פלסטינאית, תוך שלום ושכנות טובה עם ישראל.

בתשובה לשאלה ציין, כי לפי מיטב ידיעתו אין החלטה זו משנה בזה שעומד וקיים בין ישראל ובין ואשינגטון בנושא זה.

בראיון בתכנית „היום הזה" בשידורי ישראל, הוסיף מר יריב, כי המשמעות מההחלטה זו הוא — שבכל הנוגע לנושא הפלסטינאי תנהל ממשלה.

אשר לנקודה בהחלטת הממשלה הנוגעת להפרדת הכוחות עם הירדנים, אמר השר, כי בממשלה היתה הגישה דעים שאין כל מקום להפרדת כוחות מסוג זה.

„היכונו לתזוזה במדי קרב"

בפקודה זו התחילה ההפיכה בקפריסין. — מאקאריוס ברח מארמונו במעבר תת־קרקעי ונסע במכונית לפאפוס

ניקוסיה, 21 (יתפ"א) — פלוגת חיים של המשמר הלאומי היוני...

כדי לבצע מהפכת אוירית

המכוסים היוונים של המשמר הלאומי...

הכל הפתחים תוך 15 דקות

שר החוץ הבריטי יצא למשרדו במכונית להובלת לחם

פס"ד של בית המשפט העליון עלול להכריע את עתידו הפוליטי של הנשיא ניקסון

הרמטכ"לים הערביים סיימו דיוניהם

„ההחלטות יישמרו בסוד"

יהודים בקפריסין

(ס.) קהילה מלחמה שוב נשמע בקפריסין...

„חיינו הדתיים"

תוגבל הפרסומת לעישון

תצפית

מרים על הכרה פרסית בארגון לשחרור פלשתינה

למרות המאורעות בקפריסין

נמשכות ההכנות לקיום תערוכות התעשיה הישראלית באגן ים התיכון

משלחת גדנ"עי אוויר מחו"ל מתארחת ברמת־גן

ישראל בגמר ג' בשחמט הסטודנטים

היצוא לקפריסין — 10 מיליון דולר

עו"ד א. מירון קורא להתערבות הממשלה והכנסת בפרשת בנק א"י — בריטניה

מאשים את הנגיד בנקמנות כתגובה על הגילוי בעניין הפקדות „בנק ישראל"

מאת סופרנו הכלכלי

ההפסד יהיה קטן יותר כתוצאה מתפיסת הבנק

„הנגיד ניסה להעליש בכל האמצעים את ההפקדה"

„צד מעוניין"

„הנגיד המליץ על הזרמת 70 מיליון דולר לבנק הלונדוני"

מאשים את הנגיד ביצירת בהלה

ישראל תחתור להסכם

(סוף מעמוד ראשון)

רבין דחה הצעת אלון ופרס

ההסתייגות על הצהרת כארא־חוסיין

רבין בעד הכרעה לאלתר

סוכל נסיון להפיץ חומר מיסיונרי בירושלים

„בנק ישראל שוקל הגשת תביעה נגד יורשי המנוח ויליאמס"

נתמנה כונס נכסים ל„אליעז"; נעצר פקיד בכיר בבנק בריטניה

בודקים החברות האחרות

חייבים עשרות מיליוני לירות

עימות עם בר־ציון

ערבות א"י—בריטניה תועבר לבני יתר

נתמנה כונס נכסים ליקבי אליעז

נעצר פקיד בכיר בבנק א"י בריטניה

אגב

צהלת המנותקים

הפרדסנים מתריעים על מצבם הקשה

ראש עיריית תל־אביב

صكرا عن الأصل

הקצבת המטבע לנוסעים — לא תיפגע

מבטיח המפקח על מטבע חוץ, דב קנטרוביץ ✡ לעומת זאת, הוקטנה ההקצבה לנסיעות עסקיות ✡ „האוצר אינו מזרים דולרים לליינבלום" ✡ ירידה בהעברות של פנסיונרים, מקבלי מתנות וישראלים חוזרים

מאת יצחק דויטש

נוספים להחיל יחולו כנראה שלב זה בתוספת נטל על מחיר מיסים או בהמרה לדולרים ים משלמים כהקצבה. בכל הי־ יונים שנערכו עד כה הם יצאו יפים.

ביונים בממשלה ובוועדת הכס־ ים על הכבנת הצעה להעלות את נסיעות חוץ. אנשי המסים הצי־ על כך שהמס גבוה כבר כיום. על כך, ציינו, ישנם נוספים ים המבקשים „להתאוורר" בחו"ל ור שירות מפוקפק בצה"ל. אין להטיל עליהם מיסוי כבד יותר. וכתם טענו: אפשר להעלות את באופן כולל, אך לתת פטור ייליס משוחררים עפ"י הגדרה ב־ ובלה. סוכם שהאוצר יבדוק הצ־ זו, אך עד כה מסתמנת עמדה לאמצה.

הצעה אחרת היא להטיל מס מיוחד הקצבת הדולרים לנוסעים. אף כרה אפשרות של צמצום ההקצ־ בדולרים לנוסעים העומדת כיום 450 דולר.

מפקח על מטבע חוץ באוצר, דב טרוביץ, אמר לנו כי עמדת ה־ ר היא שלא לפגוע בהקצבות טבע לנוסעים. אי אפשר להק־ סכום נמוך יותר מ־450 דולר, תהא זו פיקציה. התוצאות נסיעה לחו"ל ואילו לומר שהוא נזקק להשלים את הצ־ בשוק השחור. להיפך, היו להגדיל את ההקצבה ואמנם אותן — אמר מר קנטרוביץ. צעות להגדלת ההקצבה באו בשל ינפלציה בעולם שפגעה בערך ה־ לי של ההקצבה. ואילו הגלת ל על ההקצבה נוגדת את עק־ ות קרן המטבע הבינלאומי ואף לה לגרור התחייבויות מצד ה־ ינה בתשלומים העומדים לשער. יש בכך משום קביעת שער יפאלי חדש.

לעומת זה הוציא אגף מטבע חוץ ור הוראה המצמצמת את ה־ צבות של מטבע חוץ לנסיעות קיות ולהשתלמויות בחו"ל. בע־ קיבלו בעלי עסקים הקצבה של דולר ליום שהייה בחו"ל, ללא בלת משך השהייה. עתה הוגבל כום ל־35 עד 50 דולר ליום, לפי ציין, וגם משך השהייה בחו"ל גבל עד למקסימום של 45 יום. כמו כן הוגבלה ההקצבה לנסיעות השתלמות בחו"ל ל־35 דולר ליום, שר משך הזמן הוגבל ל־45 יום. צאים מהכלל מכירים בהשתל־ יות מוסדיות מאושרות.

„האוצר אינו מזרים דולרים לליינבלום"

המפקח על מטבע חוץ, דב קנט־ רוביץ, מכחיש בכל תוקף ידיעות שנתפרסמו כמה פעמים, כאילו מזרים האוצר דולרים לבורסה השחורה ב־ ב לליינבלום. „מאז שאני משרת תפקיד, ובוודאי הרבה זמן לפני , אין הזרמת מטבע לשוק החפ־ ", הוא אומר בפסקנות. לפי הע־

רכוש, הוי שוק מצומצם והמחזור בו אינו גדול. ההערכה היא, כי שוק זה ניזון בעיקר מנוסעים בשני הכיוונים: תיירים נכנסים וישראלים נוסעים ועוד תוספות שוליות. ל־דעתו, אין חברות יצוא רציניות יכו־לות להיזקק בשוק זה, מכיוון שכל מערכת החשבונות שלהן תשתבש

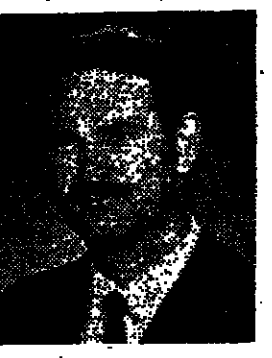

דב קנטרוביץ
המפקח על מטבע חוץ

הדבר מתבטא ביחסיהם עם הבנ־קים, והחסים הרב־שנתיים עם מוס־דות הממשלה וכל סדרי פעילותם. רק יצואנים קטנים, ואולי שוליים, יכולים להזדקק לעסקים אלה.

דעתו של מר קנטרוביץ היא, שגם מקבלי פיצויים אישיים מגרמניה אינם הוו פוטנציאלי לשוק זה. ה־פיצויים מועברים באמצעות השגר־נות בסקאים קבועים וקשה לצפות לשינוי בהוראות תשלום כדי ליה־נות מהפרשי שער בשוק החפשי. יתרה מזו: התנאים הניתנים למ־קבלי פיצויים מפחיתים את הכד־איות לפנות לשוק החפשי. 34 אחוז מסכום הפיצויים אפשר לקבל, בתור (תמים) (תושב מעביר מטבע), כך שאפשר למכור את הסכום כנגד השער כיום 4.75 ל"י לדולר) או להשתמש לנסיעות לחו"ל. 66 אחוז מהסכום ניתן להחזיק כפז"ק (פקדון לזמן קצוב) פקדון המוחזק במטבע חוץ ונושא ריבית של שמונה אחוזים פטור ממס. תנאים אלה מגבירים את הכדאיות של העברת הכסף בדרך כשרה וחוקית. מעקב אחרי הסכומים המשולמים כפיצויים אישיים ע"י ממשלת גרמניה השוואה להעברות בפועל, מראים כי אין כאן דליפות של ממש לשוק החפשי ממקור זה.

ירידה בהעברות אישיות

דליפה מסויימת יכולה להיות מ־העברות אישיות. בקטיגוריה זו כלו־לים מקבלי פנסיה, מקבלי מתנות, ישראלים חוזרים וכדומה. אף כאן הסכומים מגיעים בדרך כלל על ידי פקודות העברה או שיקים חוץ והוצ־אים מהכלל הם העברות במזומנים. אך כאן יכולה להיות העברה מסוי־מת בשוק החפשי.

ראוי לציין, כי בארבעת החוד־שים האחרונים חלה ירידה של כעש־רה אחוזים בהעברת מטבע רשמיות בקטיגוריה זו. את רוב הירידה מס־בירים בירידה בעליה מארצות רוו־חה — המשפיעה על ההמרות. אך יש להניח, כי הציפיות שרווחו לגבי שער המטבע ועליית שער הדולר החפשי — השפיעו על צמצום הצ־בירות רשמיות.

סה"כ העברות אישיות מגיע לכ־300 מיליון דולר לשנה. הצמצום של עשרה אחוזים משמעו הקטנת ה־המרות בשלושים מיליון דולר ל־שנה.

בימים אלה התקיים תרגיל משולב של חניכי קורס חובלים. הפלגת החניכים היתה על גבי סירות גומי, בליווי נחתת.

גדל חלקם של אנשי המילואים בין הפונים אל נציב הקבילות של צה"ל

מאת סופרנו

מלחמת יום הכיפורים והתקופה שלאחריה, הטביעו את חותמן הן על הרכב הקובלים והן על סוגי הנושאים של הקבילות שהוגשו. בדו"חותיו יש לציין, כי גדל המספר והמשקל של חיילי המילואים ב־אוכלוסיית הקובלים. סוגי הנוש־אים הושפעו מהעובדה, שבזמן קצר גדל ממפרם של „האזרחים במדים", שנישותם שונה מזו של החיילים הסדירים שבכמותם לק־בול גדולה יותר. כן יש לזכור, כי פתאומיות המלחמה והמעבר ה־מיידי ממערך סדיר למערך מילו־אים מירבי, העלו באופן טבעי, בעיות חמורות שצה"ל היה זקוק לתקופת התגלגלות כדי להתמודד בהצלחה — זאת קבע נציב קבי־לות החיילים בצה"ל, רב־אלוף חיים לסקוב, עם מסירת הדו"ח השני לשר הבטחון ולוועדת חוץ ו־בטחון של הכנסת.

בשנת הדו"ח התקבלו בלשכת נציב הקבילות 7224 קבילות שהן 602 בממוצע חדשי, לעומת 584 ק־בילות בממוצע חדשי, בתקופת ה־דו"ח הראשון. בעוד שבתקופה ש־לפני המלחמה הגיע מספר הקבילות ל־500 בממוצע לחודש, עלה מספר זה ל־830 בתקופה שלאחר המלחמה. גם הרכב הקובלים השתנה כ־27 א־חוז חיילים בשירות סדיר ו־46 אחוז חיילי מילואים בתקופה שלאחר ה־מלחמה, לעומת כ־55 אחוז חיילים בשירות סדיר וכ־24 אחוז חיילי מי־לואים בתקופה שלפני המלחמה.

המלחמה הביאה להעתקת דגשים בנושא הקבילות. לפני המלחמה היו הדגשים על פקודות ומינהל תקין, סידורי שירות תקינים במחנות קבע וטיפול שגרתי, בעיקר בסדירים. ל־אחר המלחמה, הועתקו הדגשים ל־נושאים כגון כוננות מיבצעית, אר־גונית, מינהלית וטכנית לקראת ה־קרב; דאגה לחייל בתנאי שדה; טי־פול במילואים המגויסים לתקופה מ־משכת על כל המשתמע מכך. מר לסקוב ציין, כי הגידול במספר ה־קבילות והרחבת המיגוון של נוש־איהן, אינם מצביעים, בהכרח, על ליקויים גדולים יותר בצה"ל, אלא על עצם הנטיה — בקרב חיילים — לקבול, כאשר מתעוררת בקרבם הרגשת קיפוח, שהיא כשלעצמה סובייקטיבית במקרים רבים.

כדי לפתח בצה"ל דרישות חוות יותר דרושה יותר לגבי איכות סכנת־מיבצעית; איכות אנוש גבוהה יותר ..., המליץ בדו"ח על מספר דרכים והליכים שעיקרם:

✡ תהליך הטיפול בקבילה המוגשת למפקד ולפרקליט הצבאי הראשי ראוי שיהיה דומה לזה של הקבילות המוגשת לנציב קבילות;

✡ הטיפול בפרט, הטיפול בב־קורת, השימוש במשמעת ביצוע, ב־הדרכה, באימון ובתרגול הפרט, צרי־כים להיות הולמים, הלכה למעשה, את גורמות הנושגים ההתנהגות ב־צה"ל כולו;

✡ המפקדים צריכים להיות מאר־יישים ביתר הקפדה, לפי הבוחן של הישגים ותרומות שצה"ל קבע לעצמו.

התפלגות נושאי הקבילות בשנת הדו"ח היתה כדלקמן (באחוזים): רשואה — 6.58, יחסים בין־אישיים — 11.14, משמעת — 4.68, תשלומים — 8.97, רישומות — 6.56, שירות מלואים — 9.86, שירות קבע — 1.52, שירות חובה — 2.01, דת — 0.44, צבירות חיילים — 9.23, שי־בוץ ולקידום — 10.51, חופשת מנוחה — 2.02, בקשות חיילים (העברות, שחרור וכו') — 11.64, פניות של מ־ועדים לגיוס לשירות בכתוך וא־רחים — 10.38, שונות ונושאים נר־מסים — 4.46.

התפלגות הקובלים, לפי מעמדם, היתה כדלקמן: חיילים בשירות חו־בה — 2627 (36.36%), חיילים ב־שירות קבע — 647 (8.96%), חיילים בשירות מלואים — 2276 (31.51%), שאר בשר ואזרחים — 1674 (23.17%).

מתוך 6008 הקבילות שהוגשו ב־שנת הדו"ח ושהטיפול בהן הסתיים לא נמצאו בירורים ב־2604 קבילות שהן 43.4% בשל העדר עילה המצ־דיקה בירור, או בשל התשובה ש־הקבילות חורגת מסמכות טיפולו של הנציב.

להלן נושאים עיקריים של קבילות בתקופת המלחמה, בהן טיפל הנציב במסגרת הסמכויות שבידו:

✡ ציוד: ביגוד הולם, פריטי ציוד קרבי, אפודות מגן, אוהלים לצוותי טנקים סרבלים ...

✡ סדרי דואר וטלפונים, שיבושים בהצעות דואר ומברקים ליחידות ו־תקלות בקשרי טלפון של חיילים ה־מבקשים להתקשר הביתה.

✡ טיסות הקפצות: קבילות רבות התייחסו לשיבושים שונים בסדרי ה־טסה הטסות אל חזית הדרום ומ־מנה. הליקויים שהתגלו בקבילות היו בתנאים של אי־סדרים במסו־פים, שירותים לב בחלוקת כרטיסים, המתנות ממושכות ועוד.

✡ אי ביצוע שחרורים של אנשי מילואים, למרות פקודת הרשות הר־צבאיות המוסמכת.

✡ חלוקת הנטל בקרב אנשי ה־מילואים, בנושא זה עבר לבדיקה מ־קיפה של מבקר המדינה.

✡ פניות מתנדבים המשרתים עם רכבם הפרטיים.

✡ שיבוץ חיילים בעלי פרופילים רפואיים נמוכים.

✡ שיבוץ ביחידות מילואים של ב־נים יחידים ובנים למשפחות שכולות.

✡ חללים ונעדרים — קבילות לגבי נסיבות נפילת החייל או העדרו; טענות בדבר איחור בדיווח למש־פחה, טענות בדבר אי־החזרת חפצים

רא"ל (מיל.) חיים לסקוב
נציב הקבילות של צה"ל

אישיים של חללים. סוכם, שקבילות בנושא זה מועברות לטיפולה של ועדת חקירה מיוחדת שנתמנתה על ידי ראש אכ"א.

אנו מביאים דוגמאות נבחרות מ־תוך דו"ח נציב התלונות של צה"ל.

אי סדרים בהסעות לחופשה

קבילות רבות הגיעו ממספר רב של חיילים, שלא קבלו על חיילים ומפקדים אחרים, אלא דנו בתיאור מחדלים ואי סדרים בכל הנוגע ל־הסעות הסעות לחופשה וממנה, ב־עיקר בנמלי הדרום: לוד, רפידים ופשון (פאיד), ובדרכים בסיני.

הקובלים ציינו אי סדרים, דוחק וצפיפות במטוסים; חלוקת כרטיסי טיסה עודפים שלא לפי אמות־מידה אלא לפי שרירות לבם של קציני הטיסה; כניסת נוסעים שלא לפי תור אלא לפי קשרים אישיים עם קציני הטיסה; העדר פקודות קבע ונהלי עבודה לקציני הטיסה במסופים ו־עוד.

אשר ליחידות עצמן, ציינו ה־קובלים שלא הורגש כי ביחידות קיימות אמות־מידה קבועות ואחידות לחלוקת כרטיסי טיסה ליוצאים ל־חופשה; כי לא אחת נותרו עודפי כרטיסים ביחידות ללא שימוש וכי בכרטיסים השתמשו גם אזרחים ב־גון אנשים שנילוו לאמנים שירדו ליחידות ועוד. אשר להסעות באו־טובוסים ציינו הקובלים, כי יש ה־יחידות לא הזמינו אוטובוסים ל־הסעה מרוכזת; כי האוטובוסים ל־הסעות לחופשה וממנה היו מתמל־אים בתחנות המוצא ולא אוספים חיילים בדרך וכי נהגי האוטובוסים היו עוצרים בדרכם לא ליד קנטינות צבאיות אלא ליד מסעדות אזרחיות, דבר שגרם לחיילים להוציא כספים מיותרים למזון ומשקה הכרוכים ב־דרך הארוכה. מכל הקבילות הצ־טיירה תמונה של מרירות ותסכול על כך, שחיילים נאלצו לבזבז חלק ניכר מחופשתם הקצרה והיקרה, מ־פאת אי סדרים שצויינו.

מימצאים וחוות דעת

מפאת אפיו המיוחד של הנושא, החליט הנציב לטפל בקבילות ב־צורה מרוכזת ולברר את הבעיה ב־אורח יסודי ומקיף. יצויין, כי רוב הקבילות האמורות הגיעו בחודשים דצמבר 1973 — ינואר 1974. הבי־רורים ועיבוד ההמלצות סוכמו ע"י הנציב במחצית השניה של פברואר 1974. מהבירורים והחקירות בשטח, עלו המימצאים הבאים, המשותפים לקבילות הרבות שהוגשו:

בתחום ההטסה

אי סדר בשדה התעופה: בתוך ה־מסוף עצמו לא היו, בדרך כלל, ב־עיות. אך היו אי סדר, דוחק וצפי־פות מחוץ לגדר או קיר המסוף. תופעות אלה נבעו בעיקר מחוסר פיקוח מספיק של הנעשה, מצד שו־טרים צבאיים שנבעו במקום ומהי־דחקות של נוסעים ללא זכות טיסה, אל התורים של בעלי הזכות.

חלוקת כרטיסים עודפים: עקב אי־הופעה של כל בעלי זכות טיסה, היו נשארים מקומות פנויים. כרטי־סים מיותרים אלה, וכרטיסים עוד־פים אחרים, חולקו על פי ראות עי־ניהם של קציני הטיסות, ועל פי קשרים אישיים.

פקודות קבע ונהלים: לא היו פק־ודות קבע ונהלים לקציני הטיסות ולכן לא היה טיפול זהה מצד כולם. כן לא קויימו לא פיקוח על פעי־לותיהם של קציני הטיסות ולא דיווח עליהן.

עודפי כרטיסים: במפקדות השו־נות (בדרג גדוד, חטיבה ואוגדה) היו נותרים, מידי פעם, עודפים גדו־לים, יחסית, של כרטיסים לשם ה־טסת אנשים, בעלי תפקידים ולצר־כים בלתי צפויים.

אמות־מידה למתן זכות קדימה: לא היו פקודות מחייבות המפרטות אמות־מידה לקביעת קדימויות ב־הטסה. הקדימויות היו נקבעות בכל יחידה, כראות עיני מפקדה.

ניצול קשרים אישיים: בתולית חיל־האוויר שבמסוף לוד, ניתן היה להשיג כרטיסי טיסה ללא פיקוח, תוך ניצול קשרים אישיים וללא קשר להשתייכות חיילית.

בתחום ההיסעים

הסעה מרוכזת: חלק ניכר מהיחי־דות לא ניצל את הזכות להזמין או־טובוסים להסעה מרוכזת של חיילים לחופשה, מהיחידה ליעדים ביישו־בים מרכזיים, וכן בחזרה. כתוצאה מכך נוצר עומס רב מדי על קווי הסעות חיילים בדרך.

הובלה של חיילים בדרך: זו נוצ־רה כיוון שהאוטובוסים יצאו מלאים מתחנות המוצא ולכן לא אספו חיי־לים ובדרך כלל לא נהגו לאסוף נוסעים בעמידה.

חניות אוטובוסים: היו נהגים ש־נהגו לעצור בדרכם מסיני לתל־אביב ובחזרה, ליד מסעדות לא צב־איות, לפי ראות עיניהם בלבד.

המלצות

בתשובותיו לכל הקובלים, הודיע הנציב, כי עלה בידו לאתר את ה־ליקויים והתקלות העיקריים וכי המ־לצותיו הובאו בפני הרשויות המוס־מכות, על מנת לנקוט אמצעים ל־שיפור המצב.

כן ציין הנציב בתשובותיו, כי מאז הוגשו הקבילות ועד לסיום ה־טיפול נסתמנו מספר שיפורים במצב ותהליך השיפור נמשך והתבצע ב־התמדה. בדרך כלל פועלת מערכת ההסעות וההטסות בצורה תקינה. ב־מכתבו אל הגורמים הנוגעים בדבר בצה"ל, המליץ הנציב המלצות ש־עיקרן מובא בזה:

(1) הצבת שוטרים צבאיים ל־שמירת הסדר מחוץ לגדרות המסו־פים;

(2) התקנת שער נוסף „לטרמ־פיסטים" (בעיקר בלוד), שיורשו ל־טוס במידה שיישארו במטוס מקומות לא מנוצלים;

(3) קביעת אמות־מידה אחידה ל־חלוקת כרטיסי טיסה ביחידות;

(4) צמצום עודפי הכרטיסים ש־במפקדות האוגדות והחטיבות; צמ־צום מספר הכרטיסים לאמנים והק־פדה על כך שהאחרונים ישתמשו ב־הם ולא גלויים;

(5) הוצאת פקודות קבע לקציני הטיסות בהן יוגדרו, בין השאר, ת־חומי תפקידיהם, נהלי הדיווח ו־ייקבעו כללים לחלוקת כרטיסים בלתי מנוצלים בכל טיסה;

(6) מניעת חלוקתם של כרטיסים שנועדו לאנשי חיל־אוויר לחיילים מחילות אחרים ומניעת הטסתם של נוסעים ללא כרטיסים;

(7) חיוב בעלי תפקידים במסופים לשאת סימני זיהוי;

(8) בדיקת מידת הניצול שעושות היחידות בזכותן להזמין רכב ל־הסעה מרוכזת לחופשה וממנה;

(9) נקיטת אמצעים תקיפים בכל מקרה של חלוקת כרטיסים באמצעים לא כשרים, מכירתם וכו';

(10) בדיקת האפשרות להסיע חיילים גם בעמידה;

(11) בדיקת האפשרות לשגר או־טובוסים מתחנות המוצא כשהם מ־לאים למחצה, כדי שיאספו חיילים בדרך;

(12) הקפדה על כך שנהגי האו־טובוסים יעצרו לחניה ליד קנטינות צבאיות ולא ליד מסעדות אזרחיות.

בתגובה על כך השיב ראש מטכ"ל — אכ"א במכתב בו פירט את חלוקת האחריות והסמכויות, בנושאים ה־נ"ל, בין הגורמים השונים; דיווח על שיפורים שבוצעו בינתיים ועל המשך הטיפול ביישום ההמלצות.

הקצין איחר והודח מתפקידו

הקובל, קצין קבע בדרגת סגן, שימש בתקופת המלחמה בתפקיד חיוני במדור המלחמה של אחד ה־פיקודים. תוך כדי העברתן של תשדורות חיוניות ביותר ליחידה, נקרא ע"י מפקדו להתייצב בפניו. הקובל התייצב רק כעבור מספר דקות, כשסיים את העברת התשדו־רות. המפקד נזף בקובל, בנוכחות חיילים נוספים, על כך שלא הת־יצב בפניו מיד. ולא ביצע, כביכול, הוראה קודמת שניתנה לו. הוא איים להדיחו מתפקידו. כתוצאה מוויכוח שפרץ ביניהם הודח המפקד ... את הקובל לבעצר. בקבילה נוספת טען הקובל, כי הודח מתפקידו ע"י אלוף הפיקוד בלי שניתנה לו אפ־שרות להביא בפניו את השגותיו.

מהבירור שערך הנציב בקבילה עלה, כי ביחידה האמורה שררה מ־תיחות מובנת בתקופת המלחמה ו־בייחוד במקום רגיש כמדור מלחמה. המפקד נגדו הוגשה הקבילה, לא הכחיש את העובדות בקבילה, אך טען, כי עברו של הקובל כולל כבר הדחה מתפקיד, חוסר יחס לעבודה ועוד. מצד שני, התברר, שמפקדו של הקובל, כבר היה מעורב מספר פעמים בתקריות של יחס רע כלפי פקודיו וכי הוגשו נגדו קבילות קוד־מות, בעבר. כן התברר, שהקובל לא היה הקצין הראשון שהודח ע"י ה־מפקד וכי היו מקרים דומים. ייתכן שהאיחור בן מספר דקות, בהתייצ־בותו של הקובל בפני מפקדו, היה בבחינת „הקש ששבר את גב הגמל", לאחר שסורד ביניהם יחסים מתוחים בלאו הכי.

ביום המקרה, לאחר התקרית, שלח המפקד את הקובל למיפקדה העור־פית של אותו פיקוד. שם, דיווח ה־קובל על המקרה לראש המטה של הפיקוד ולמפקד החיל המקצועי שלו. סוכם על ידם, שאין להדיח את ה־קובל ושהוא חיוני למאמץ המלחמ־תי. אולם בינתיים, פנה המפקד ב־מישרין אל אלוף הפיקוד, תוך עקיפת ראש המטה. אלוף הפיקוד החליט להדיח את הקובל בלי לשמוע את השגותיו ואף דיווח על כך ל־מינהל הסגל. בתשובתו לקובל קבע הנציב, כי הבירור העלה שההדחה לא נעשתה בהתאם לנהלים הקבועים בפקודות הצבא והיתה בניגוד ל־כללי הצדק האלמנטריים. כן נקבע, כי התנהגות מפקדו של הקובל ב־נסיבות המקרה, היתה בלתי נאותה ובגדר נוקשות יתירה.

המלצות

במכתב ששיגר הנציב לרמטכ"ל, לראש החיל המקצועי, לאלוף הפי־קוד ולמפקד נגדו הוגשה הקבילה, המליץ להעיר לאלוף הפיקוד, כי החלטתו להדיח את הקובל היתה ב־ניגוד לנהלים ולכללי הצדק, בכך שלא ניתן לו להשמיע את השגותיו ובכך שלא מונתה ועדת־חקירה של יחיד לבדיקת העניין כנדרש. כן המליץ הנציב בפני ראש מינהל ה־סגל, כי ביטול ההדחה יצויין בתיק האישי של הקובל.

בפני אלוף הפיקוד המליץ הנציב, כי ייננזף המפקד של הקובל על התנהגותו המעליבה כלפי הקובל ו־על עצם ייזום ההדחה, שלא היה לה על מה להסתמך ואשר נבעה, לכל היותר, מהמתיחות בה היה שרוי המפקד.

דיווח לקוי למשפחות שכולות

בנו של הקובל, חייל מילואים, שירת כמפקד טנק, בחטיבת שריון שלחמה ברמת הגולן במל־חמת יום הכיפורים. החייל נהרג ביום השני למלחמה, 7.10.73. ל־דברי הקובל, נפגע הטנק מפגיעה ישירה והצוות נהלך כשמפקדו פצוע. בן הקובל חזר לטנק כדי להביא מים למפקדו ואז נהרג. לדעת ה־קובל, התנהג נהג הטנק בהזנחות בכך, שלמרות שהיה שלם בגופו לא סייע בהבאת המים ובטיפול באנשי הצוות הפצועים ואף לא ביקר את המפקד הפצוע בבית־החולים. בהת־נהגותו של הנהג, אומר האב השכול, אחראי בעקיפין למות בנו. כן טוען הקובל, שהמפקדים יצאו ל־קרב ללא חימוש ויותר מספיקים, ללא נשק אישי של אנשי הצוות, ובלי שהם יכירו זה את זה לפני ה־קרב.

כעבור עשרה ימים מפרוץ המל־חמה, כשלא שמע האב דבר מבנו, פנה לקצין העיר ולאחר שהאחרון לא העלה דבר, קיבל הקובל אישור כניסה למחנה בצפון, כדי לחקור ב־עצמו את גורל בנו. האב ביקר שם ב־18.10.73 ושמע מקצין השלישות והסיבותי הודעה פרטית, שכנראה עבר בנו מטנק לטנק: בשלב זה הוא בסטטוס של „נעדר". האב טוען, ש־בנו נקבר בבית קברות ארעי כבר ב־17.10.73 ועל כך נודע לו מהוד־עה שנמסרה לו ב־1.11.73. האב טוען שההודעה נמסרה לו בצורה חסרת התחשבות ופוגעת. לתלונה ש־הודיעה לו את דבר האסון, הודיע הקובל שאינו מקבל אותה וכי הוא תובע ששני עדים יוכיחו לו שאכן יזהו את הגופה. רב צבאי הודיע ל־אב, לאחר מכן, שבתיק הבן יש ס־תירות לגבי תאריך הנפילה ואופן מותו.

עוד קודם לכן, ב־24.10.73, ביקרו ההורים שוב במחנה בצפון ושם נודע להם, כי חברו הטוב של ה־נופל מוסר, כי הבן נפל ב־7.10.73 וכי הוא תמה שלא נמסר על כך להורים. עוד טוען הקובל שבבואו למחנה, חשו הוא ורעייתו ברע ו־הרופא שהוזעק אליהם סירב לבוא וטען, כי עליהם להגיע בכוחות עצמם למרפאה. הם נאלצו ללכת ברגל דרך ארוכה ואכן קיבלו במרפאה טיפול מידי הרופא. בעדותו טען הרופא, שהמרפאה היתה מלאה בחולים, כי לא היה בידו תיק רפואי מוכן ל־יציאה וכי מאחר שדווח לו שהקובל ורעייתו לא התעלפו, החליט שעלי־הם להגיע למרפאה. הרופא הודה שבבחינה מוסרית חייב היה לגשת לקובלים אך בלחץ התנאים וקשיי המלחמה, לא יכול היה לעזוב את המרפאה, שהצטופפו בה חיילים, חו־לים ופצועים.

לבסוף טוען הקובל, שבטכס ה־שלושים לקבורה, לא נכח במקום אף נציג מהחטיבה והאב הספיד את בנו בעצמו.

חוות דעת ומימצאים

נציב הקבילות, ערך בקבילה זו מספר רב של חקירות, הגיע למס־קנה, שהקבילה מוצדקת בחלקה. ב־מכתבו לקובל, כתב הנציב, כי ב־מהלך הבירור בכל הנוגע לנסיבות נפילתו של הבן נתברר, כי בשל אופיו המורכב של הנושא עשוי ה־בירור להשתרע מעבר לתחומים ש־המוסמך לבררם לפי החוק. לפיכך, סיכם הנציב עם ראש מטכ"ל — אכ"א, כי הטיפול בפניותיהם של בני משפחות חללים הנעדרים יורכז

(סוף מעמוד 3)

פינת הבול

איגוד הדואר הבינלאומי

מאת חיים לנגלבן

שירותי הדואר של ארצות ה־ברית, הנפיקו סידרת בולי זכרון בת שמונה בולי־דואר. לציון 100 שנה לייסוד איגוד הדואר ה־בינלאומי („יו. פי. יו."). הנושא של הסידרה הוא כתיבת מכ־תבים וקריאתם. הציור שעל ה־בול נלקח מיצירות אמנות מ־פורסמות ועל ארבעה מהבולים מופיעה האימרה „מכתבים מ־קרבים נפשות", הלקוחה ממכתב המשורר ג'ון דון. על ארבעה בולים אחרים מופיעה הכתובת: איגוד הדואר הבינלאומי 1874—1974.

איגוד הדואר הבינלאומי נוסד ב־9 באוקטובר 1874. לפני ייסו־דו היתה העברת דואר בין שתי מדינות תלויה בהסכמים שנחתמו בין שתי המדינות. ה־הסכמים לא היו ברורים והסד־רים לא תמיד יעילים. כך היה רוב העולם ללא סידורי העברת דואר כלל. במאה שנות קיומו תרם האיגוד לסטנדרדיזציה של תעריפי הדואר ולייעול סידרי ה־עברת הדואר והפצתו.

סידרת הבולים החדשה היא בערך נקוב של 10 סנט והם גדולים מן הרגילים. הבולים נק־ראים „בולי ג'אמבו". צבעיהם — אדום, צהוב, כחול, שחור ו־אפור.

יצירות האמנות המופיעות על הבולים הן: „פורטרט של מיכאל אנג'לו" — פרט אחד מתוך יצי־רתו המפורסמת „האקדמיה של אתונה" של רפאל, שצוירה ב־שנת 1509. זהו פרסקו גדול מי־דות שהוזמן על־ידי האפיפיור יוליוס ה־2 בשביל הוותיקן. „חמש תכונות נשיות" — מגילה תלויה שצויירה בערך בשנת 1811 ע"י היפאני קצושיקה הוי־קוסאי. המקור במוזיאון סיאטל. „מכתבים וכתבי יד ישנים" של האמן האמריקאני ג'ון פרדיק פיטו משנת 1894. „קוראת המכ־תבים היפה" של האמן השוויצרי ז'אן אטיין ליוטאר, משנת 1746. המקור במוזיאון רייק ב־אמסטרדאם. „אשה כותבת מכ־תבים" של האמן ההולנדי ג'יראר טרבורך, בערך משנת 1654. „ילדה", של הצרפתי ז'אן בטיסט סמיאון שארדן, משנת 1738. „גברת ג'ין דאגלאס" של תומס גיינזבורו האנגלי (1784). הציור היה באוסף רוטשילד. ה־תמונה האחרונה של גויה מ־שנת 1801 — „דון אנטוניו נור־ריאגה".

נוסף לשמונה הבולים הנ"ל התנפקה גם גלויה מיוחדת לציון 100 שנה ל„יו. פי. יו.".

דברי דואר ומידותיהם

משרד הדואר הודיע ברבים, כי החל בי"ג אב תשל"ד (1 ב־אוגוסט 1974) לא יקבל ולא יטפל בכל דברי דואר שמידותיהם יהיו קטנות מ־14×9 ס"מ. ה־דבר נעשה לקראת הפעלה מכו־נות חדישות בבית המיון הארצי לדואר.

מכונות אלה מאפשרות להג־ביר במידה רבה את קצב ה־ציבור. מכונות אלה אינן מסו־גלות לטפל בדברי דואר שמי־דותיהם קטנות מ־14×9 ס"מ. כל דבר דואר קטן יותר יסתום את מסלול המכונה, לא יעבור לשלב הטיפול הבא וישבש את מהלך המיון של הדואר. יש ל־ציין, כי מידות מינימום אלה טיפול ולשפר את השירות ל־

של דברי הדואר נקבעו על־ידי ארגון הדואר הבינלאומי. בהח־לטת הארגון נקבע בזמנו, כי החל ב־1 באוקטובר 1973 לא יתקבלו דברי דואר שמידותיהם קטנות מן הנקבע לעיל. משרד הדואר כבר הודיע על המגבלה לכל יצרני ומפיקי המעטפות, כרטיסי ברכה לחגים והזמנות.

כל איש העומד לרכוש או ל־שגר כרטיסי ברכה, מעטפות או כל חומר אחר המיועד להישלח בדואר חייב לקחת לתשומת לב את מידות המינימום החדשות שנקבעו על־ידי משרד התק־שורת — כאמור, החל ב־1 ב־אוגוסט.

מכתבים למערכת

מה פתאום „עם פלשתיני"

בימים האחרונים אנו שומעים יו־תר מדי הכרזות משרי ממשלה וסתם „יהודים טובים" לטובת „העם ה־פלשתיני". יהודים אלו גורמים ל־עיתים נזק לעצמם יותר מהמחבלים־הרוצחים (הקוראים לעצמם „עם פל־שתיני"). מצב „בחמה" היא לנו, שה־מרצחים מכל הארגונים הללו דו־חים אותם היהודים הפוזרנים בכל הזדמנות ומכריזים השכם וערב כי „המדינה הפלשתינית" תקום אך ורק על חורבנה של ישראל. זו התג־ובה האמיתית שלהם ויש להתייחס אליה בכל כובד ראש.

רק אלו התלושים מעמם וקטני אמונה, חיים כל הזמן באשליות על פדרציה וברית שלום עם המרצחים. כל מי שלמד היסטוריה יהודית אפילו בריפרוף יודע שאין „עם פלשתיני". נכון שיש רק ערבים שנדדו מארצות ערב, שכנות ורחו־קות, והיגרו לפני שנים רבות וחיו בארץ ישראל. (זו נקראת בפיהם „פלשתין") ערבים אלו התרבו ו־התבססו בעיקר הודות ובעקבות ה־התיישבות היהודית שהלכה וגדלה וסללה את הדרך למדינה לעם ה־יהודי. בעת מלחמת השחרור ברחו ערבי ישראל בחלקם הגדול לעבר הירדן ושם היו כ„ערביי פלשתין". אבל אף פעם לא כ„עם פלשתיני". עובדה זו גם אישר האו"ם בהחלטה 242, הקוראת לדאוג לסידור פת־רון לפליטים ולא לעם הפלשתיני. המחבלים רוצים כעת לשנות את ההחלטה הזו.

יהודי באשר הוא יהודי, עם לב יהודי, אינו יכול להסכים שארץ־ישראל „השתייכה" אי פעם לקומץ קטן של ערבים שישבו בה. האם, למשל, יהודי ניו־יורק יקומו פתא־ום ויכריזו על ניו־יורק כעל מדינה יהודית? וכך בגלויות אח־רות, שמספר היהודים בהן עולה על מספר ערביי ישראל הפליטים. כל אחד יודע שזה אבסורד לטעון כך. ואותו אבסורד הוא לשמוע מפי המחבלים האלו, שארץ ישראל כולה שייכת אך ורק להם. ארצות ערב יחד עם המחבלים מנצלים את הכבי הפוליטיקה של רוסיה וסין ואפילו הידידה שלנו, אמריקה — ובמצח נחושה דורשים „זכויות לגיטימיות" לעם הפלשתיני.

שמן למדורה מוסיפים עוד היהו־דים הפוזרנים של עם ישראל, בעלי הלב „הרחום" כלפי „העם הפלש־תיני" המסכן. ניתן להגיד בפה מלא: ישמרנו ה' מהיהודונים האלו — מהמחבלים נישמר כבר בעצמנו.

בסיום, מה שייך לערבים היוש־בים בתוכנו והרוצים באמת לחיות אתנו בשלום ושלווה — הרי לא נזרוק אותם לים. נקבלם כשווי זכוי־ות ליצירה ועבודה ולקידום הארץ. לעתיד יותר טוב לכל יושביה, בלי אפליות.

ציזה זובהק
חיפה [illegible]

למנוע צמצום הילודה בישראל

לאחר מלחמת יום הכיפורים ראוי שהממשלה תשקול להיות המליך לאו־כות. משפחות מצומצמות ששיכלו את בניהן, עולמן חרב עליהן. באין בי־תם על העזר ממשיך השושלת ה־משפחתית. משפחות „קטנות" מרגי־שות עצמן פחות מושרשות באדמת ישראל ולא „חזקות" מבחינת הגב המשפחתי התוכן שזה מלא. ה־מסקנה שכל יהודי צריך ליחס פוזה באופן פרטי. היא להגדיל את המשפ־חה ובמקום ממוצע של שני ילדים למשפחה יהודית, להגדיל לארבעה ואף לחמישה ילדים.

ומעניין כי למרות שהרבה בשתנה מאז יום הכיפורים, הרי אנשי ההג־הגה מפטירין כאתמול, בתכנית „מנ־דין למשפחה" בשידורי ישראל ובעוד תכניות, לא הובאו דברים על השי־בית גידול מהיר של אוכלוסייתנו, אלא הובאו „מחקרים" שמשרד ה־חינוך והתרבות ומשרד הבריאות ה־שותפים בהם על דרכי הסברה כיצד לתכנן את המשפחה, על „אמצעי מני־עה", ובפרט באוכלוסיה שלא סיימה בית ספר יסודי. מחקרים אלה, שעלו מאות אלפי ל"י ואולי מליונים, נע־רכו בקרב אלפי משפחות מרובות ילדים ונועדו להביא פחות ילדים יהו־דיים לאוויר העולם ולארץ ישראל. את המחקרים מיישמות בבציאות מד־ריכות מטעם משרד החינוך והתר־בות, ואחיות ב„טיפת חלב", והושמו ניכר ביותר בחוגי הגניקולוגים. אשר לפי סטטיסטיקה רשמית מבוצעים בשנה 50 אלף הפלות מלאכותיות לעומת 55 אלף לידות של ילדים יהודיים חיים.

חושבני, שכדאי פעם להביא את האורחים לבני־ברק ליום שבת. שם באוכלוסיה יש משפחות רבות של 7—8 ילדים. בשכונות הדתיות ב־ירושלים הממוצע גבוה יותר. בק־בוץ חפץ חיים הממוצע במשפחה הוא תשעה ילדים. במקום לעשות פרסום ומחקרים על צמצום העם היהודי ועל הקטנת האוכלוסיה בישראל, אשר השפיעה במיוחד על יוצאי אסיה ואפריקה. לעומת התעמולה המכוו־נת ליהודים לעלות לישראל ול־הגדיל את תושבי ישראל היהודים, הייתי מציע:

1. להפסיק את המחקרים, המוע־צות וההסברה ע"י הממשלה וגופים אחרים בנושא צימצום הילודה ותיכ־נון הילודה.

2. להפסיק את ההטפה של אחי־יות, מדריכות על אמצעי מניעה ל־משפחות ברוכות בילדים באוכלוסיה היהודית.

3. להפעיל את החוק האוסר הפ־לות מלאכותיות נגד גניקולוגים ה־עוקפים את החוק, ואשר ביצעו מ־הקמת המדינה במשך 26 שנה, במיל־יון הפלות של עוברים יהודים.

4. להקים צוות חרדי־אקדמאי ל־הסברת הברכה והאושר במשפחה גדולה.

שלמה פל

ויתורים מצד שני הצדדים

ב„הצופה" (כ' בתמוז), נתפרסם מכתבו של מרדכי פרקש, תחת ה־כותרת „השלום שקול כנגד הכל". „השלום שקול כנגד הכל". אכן, משפט יפה הוא, אך בבואנו לנקוט צעדים לקראת השלום, אל לנו להיות פזיזים ונמהרים ולוותר על סיני ו־על חלקים של יהודה ושומרון, ולמה לא נחזיר גם את שארם־א־שייך, חברון, שכם ועוד ועוד — הכל ל־מען השלום הנכסף!

אני חושבת, כי עיקר הבעיה היא, אם וכמה להחזיר תמורת השלום. ה־בעיה היא — האם הצד השני מעוניין לשבת אתנו בשלום בשקט, ביחסים תקינים, פחות או יותר. האם הם מכירים בנו? התשובה היא — לא!

אמנם נכון הדבר, שנחתם הסכם בינינו ובין המצרים, ובעקבותיו הוחזרו השבויים הישראליים והמצ־רים, ונכון גם הדבר, כי לאחר מא־מצים כבירים, נחתם גם הסכם בין ישראל לסוריה, אך דעותיהם נשארו אותן הדעות. לדעתנו, אין הם מעונ־יינים בשלום עם ישראל, הם אינם מכירים בזכות קיומנו על הארץ ה־זאת. הם עדיין מוכנים ורוצים להש־מידנו ולהכחידנו מעולם זה, והם אינם מסתירים את מחשבותיהם, אלא מפרסמים זאת בגלוי. כבראש הצוות — „על ישראל לשוב מכל השטחים".

אם היינו עומדים לפני עם מבין, שקול, המתפקח לאחר ראותו כי בלי השמדת עם ישראל לא יעזור לפתור את בעיותיו לאחר שנהלו בהן חבר־סח, ובגיע להכרה בעם ישראל, ו־מעוניין לשבת אתנו בשלום באמת, בלי סכסוכים, מריבות ומלחמות — אזי היה אפשר לדבר אתם על וי־תורים פה ושם, אם כי איני יודעת כמה שטח קטן יקצה את מדינות ערב, שיש להם שטחים עצומים!

אך, שוב, איני שוללת ויתור מ־צדנו, אם אנו רוצים שלום, צריכים גם לוותר, אך בתנאי שגם הצד השני מעוניין בשלום, ויוותר אף הוא וי־תורים מסויימים.

דליה טננבוים
תל־אביב

המקווה בגבעת שאול — קריית משה בירושלים

זה למעלה משמונה שנים נאבקים תושבי השכונות בגבעת־שאול וקריית־משה, להקמת מקווה ראוי לשמו ב־שכונה. הוקמו ועדים גדולים, הת־קיימו אסיפות דחופות ושוגרו משל־חות, בתוכם גדולי הדור ועד היום לא הצליחו לזכות מהיכו רציני אם כי חלו מעט תזוזות שונות. וכל הרעש הזה הוא בסך הכול, כדי ש־המועצה הדתית תתן הוראה רק לב־נות ולא יותר, כי הכל מוכן.

הלב כואב על שכשהעירייה רצתה להקים מועדון חילוני בשכונה, אשר כיום הורס ומחבל בנוער שבשכונות, הוקם ונבנה תוך שלוש שנים, ואילו למקווה יש אישור כבר שבע שנים ועדיין לא נבנה.

אני נאלץ לגלות שיש רשימה של למעלה מ־25 משפחות שלאחר בירור נודע כי אינן הולכות למקווה רק בגלל שאין מקווה ראוי לשמו. אנו פונים ומתחננים לגורמים הנוגעים בדבר: הקב"ה יזכה אתכם שתהיו עוסקים במצווה גדולה זו. קומו ותנו הוראה מיידית לבניית המקווה והקב"ה יהא בעזרכם וימלא משאלות לבכם ל־טובה ולברכה.

הרב שלמה בן מרדכי
ירושלים

✡

תגובת המועצה הדתית בירושלים:

אנו מתפלאים מאד על הנאמר במכתב הנ"ל שיש רשימה של ל־מעלה מעשרים וחמש משפחות ש־אינן הולכות למקווה רק בגלל שאין מקווה ראוי לשמו.

העובדה היא שקיים מקווה במקום, אף אינו עולה על כל הצרכים. מא־דך, קיימת מהשכונה תחבורה סדירה ביותר ואפשר להגיע למקוואות הוד־רניה והשכונות. ביקשנו מכותב המכתב את הרשימה ולמרות הבט־חותיו לא המציא אותה, והדבר מוכיח שאין זו האשמה מבוססת.

אשר לעצם הענין — בתכנית האב של המועצה הדתית לבנייני מקוואות בירושלים, ובעיקר בשכונות החדשות, תוכלל גם הקמת מקווה טהרה ב־שכונת גבעת שאול.

להקפיד על הדיוק

ב„הצופה" (כ"ו תמוז) במדור „אי־שים ומוסדות" מופיע סקור של „רב בתוספת התואר „רבה של צפון תל־אביב". מי שינה את כבוד הרב לרבה של צפון תל־אביב ולשם מה תוספת התואר שעה שבצפון העיר מכהנים רבנים קשישים וצעירים גדולים וכו־בים בתורה ויראי ה'. הבקשה מופ־נית אל המערכת להקפיד על ניסוח המדויק.

דוד ליברמן
תל־אביב

חילוקי דעות בעיראק ב„בעיה הפלשתינית"

העתונאי המצרי אחמד חמ־רוש, שביקר בבגדאד, מסר כי יה אליוסף" על רשמיו ו־ קר על העמדה העיראקית בעיית פלשתין". להלן קט־ע מדבריו.

בעיית פלשתין בעיראק איננה בעיה זנית, למרות שיש חלק מאדמת ראק לא נכבש כפי שאירע למצ־ם, סוריה וירדן ב־1967. בעיראק אים בעיה זו כבעיה מרכזית ב־ בק הערבי, הקשורה קשר הדוק וק במאבקה של האומה הער־ ת למען השחרור, האחדות והכינון וציאליזם.

עם פרוץ מלחמת פלשתין ב־1948 הצבא העיראקי בפיקודם של סא־ אל־זביידי ורפיק עארף, הידוע רד־בריסי. לא היה שום קרב רצי־ פים לקרב על ג'נין, שבו סבלה ראק 600 הרוגים ופצועים.

כמה קצינים עיראקים התמסרו, תוכם נגיב אל־רביעי (שתמנה דיר בסעודיה ואח"כ יו"ר מועצת שיאות אחרי מהפכת 14.7), כאות אה נגד מהלך הקרבות. בלחץ מונים, שסירבו להשלים עם תוצ־ ת המלחמה, דחה נורי סעיד את כמתו להסדר שביתת הנשק ב־ דוס.

ב־1956, במערכת סיני, פרצו הפ־ ית המוניות ברחובות עיראק ל־ יכה בבצרים, וממשלת עיראק נא־ ה לנתק יחסיה עם צרפת וביק־ מבריטניה להפסיק זמנית את יבות ברית בגדאד.

החלטה 242

אחרי תבוסת יוני 1967, שנסתיימה ים ייכנס הצבא העיראקי למלחמה, הוכו המוני העם העיראקי בהלם ו־ראו בקבלת החלטת מועצת הבטחון 242 כהחלשה הרסנית של המאבק הערבי, ויחד עם סוריה, אלג'יריה ושמה מדינות ערב דחתה גם עיראק החלטה זו, וקראה להמשכת המאבק המזוין.

וכאן נתגלעה מחלוקת במחנה ה־ערבי. אלה שהתנגדו להחלטה 242, גינו את מקבליה והאשימו אותם בתבוסנות וראו בכל הסדר שלום כהסדר של כניעה, ואילו אלה ש־קיבלו את ההחלטה ראו בה מוצא אפשרי בנסיבות הקיימות בעולם ה־ערבי ובעולם.

האמת היא, אומר חמרוש, שמצ־רים אשר קיבלה את ההחלטה לא שקעה אחריה בשאננות וקפאון, אלא המשיכה את המלחמה מאז הרגע הראשון שנוצרו אפשרויות לכך ע"י שיקום צבאה והמשכה בצורת בניית המועצה.

המערכה בחזית התעלה לא פסקה בשלבי העמידה, ההרתעה וההתשה, ויום יום נפלו חללים. גם לישראל נגרמו אבדות כבדות עד שמצרים הסכימה ליוזמת רוג'רס והקרב הדל ב־8.8.70. אחר־כך החלה שואת ספ־טמבר בירדן, כאשר זו פעלה לחי־סול ההתנגדות הפלשתינית בפראות ואנוכיות חסרת תקדים, כותב חמרוש.

אישיות אחראית במפלגת הבעת' העיראקית מסרה, כי באותו זמן היו בירדן ובסוריה 50 אלף חיילים עיראקים, אך המנהיגה העיראקית לא הזדהתה עם הדעה הקוראת להטיל את כל המשאבים למערכה בלי שים לב לתוצאות. ב־1972 נעשה נסיון לארגן יחידה קרבית מצרית־סורית־עיראקית משותפת. אמנם הדבר לא פורסם, אך הוא הוגשם בצורה מע־שית ע"י שיתופם הישיר של עש־רות אלפי לוחמים וטייסים במלחמת אוקטובר 1973.

אחרי הפסקת האש חזרו הכוחות הלוחמים לעיראק, כביטוי להתנגדות עיראק להפסקת האש, וכאן שוב נת־גלעו חילוקי דעות.

אמנם, השקפת עיראק שונה מזו של סוריה ומצרים, אומר העתונאי המצרי, אך — כפי שהדגיש צדאם חסין — סגן נשיא מועצת ההנהגה — אם תחודש המלחמה, יתפסו ה־כוחות העיראקים שוב את עמדותי־הם מן הרגע הראשון וללא כל היסוס.

הנגודים בחזית הפנימית

החזית הלאומית הפרוגרסיבית כול־לת בתוכה גם את הבעת', המפלגה הקומוניסטית, ובתוכה מתרוצצות שתי דעות שונות לגבי הבעיה הפלשתינית ודרכי פתרונה, אומר העתונאי ה־מצרי.

הבעת' העיראקי דוחה לחלוטין את הפסקת האש וכל פתרונות שיביאו לחיסול הבעיה. לעומתו, תומכת ה־מפלגה הקומוניסטית ללא סייג ב„זכויות העם הפלשתיני", יחד עם זאת אין היא שוללת את החלטות מועצת הבטחון.

מזכיר החזית, נעים חדאד, אמר לחמרוש: אנו מעריכים את המפלגה הקומוניסטית ואת השקפתה המיוחדת במסגרת הנסיבות הבינלאומיות. אך אין זה מונע מן החזית לאמץ את הבעיה הפלשתינית במגנון שאנו מסוכבים בו, ויחד עם זאת להיות במסגרת גג אחת עם המפלגה הקו־מוניסטית על יסודות בריאים.

ארכיון ערביי ארץ ישראל — למרכז הר הצופים

מרכז הר הצופים לחקר ביי א"י ויחסי ישראל־ערב" אוניברסיטה העברית בירו־ לים קיבל לידיו בימים אלה ת החלק הראשון של ארכיון ע"ר על בעיות ערביי ארץ־ ישראל, מאוספו של העתונאי הירושלמי גדעון וייגרט.

החומר הארכיוני, המקיף תקופה שלושים שנה, מכיל אלפי מא־ ים וסקירות בעברית, ערבית, צר־ ית, גרמנית ואנגלית, על בעיות ה אוכלוסיה הערבית בארץ ובארצות שכנות בתחומי הכלכלה, הספרות, חינוך, החברה, הדת ועוד. הארכיון כל חומר על תולדות התנועה השי־ תית בקרב ערביי הארץ והארצות שכנות.

בשלב הראשון קלט מרכז הר ה־ צופים חלק מן הארכיון, המכיל חומר ערביי א"י משנת 1944 ועד סוף מנדאט הבריטי ועל בעיות ערביי ישראל והארצות השכנות בתקופת ינת ישראל עד מלחמת ששת ה־ ים. בעתיד הקרוב יקלוט המרכז יתרת החומר של הארכיון הנוגע לבעיות ערביי ישראל והשטחים ה־ דשים מאז מלחמת 1967 ועד היום.

בשדה חינוך

מה יקוצץ בתחום החינוך?

מאת יונה כהן

הממשלה החליטה לקצץ ב־88 מיליון ל״י מתקציב משרד החינוך והתרבות לשנת תשל״ה־1974. השר א. ידלין הביא בוועדת החינוך והתרבות של הכנסת פירוט מעניין וכיצד יעשו הקיצוצים הקיצוציים. במגמה להימנע ככל האפשר בביטול שירותי החינוך לטעוני טיפוח.

כדי לאזן חלק מהסכום שיקוצץ צפויים להעלות את שכר הלימוד על הורים ש„הכנסתם מבוססת״, מר צע להעלות את שכר הלימוד בבית הספר התיכון בשיעור 41 אחוז ושכר בבשלה הסמנג 21 אחוז בהתייקרות, כך ששכר הלימוד בכתה י״ב יהיה 2,410 ל״י.

השר גם הודיע לוועדה שיבוטל הפטור הקילומטרי מתשלום שכר לי־ מוד היכובי שהיה קיים לגבי יישו־ בים שונים, כולל זה של ילדי הקי־ בוצים, ולהבא ישלמו עבור כל תל־ מיד לפי הקילומטרים של שכר לי־ מודים מודרג. יישאר בתוקפו הפטור מתשלום רק ביישובים שבגבול הצ־ פון וביישובים שבערבה, דהימונה לבאר־שבע.

שר החינוך התרבות רוצה לדחות לשנה את החלת חוק לימוד חובה על כיתה י׳ בכל אותם הקבוצות בהם עדיין לא חל. החוק מחייב את השר להיוועץ בעניין עם ועדת החי־ נוך והתרבות של הכנסת. בוועדה היה הלך הרוחות כי אין לדחות את החלת החוק בקבוצות שנקבע כי הדבר ייעשה בהם.

דרוש ייעול מערכת החינוך

יו״ר הוועדה, ח״כ א. שכטרמן, הפנה את תשומת לב השר המבכ״ל כי יש לשאוף ליותר ייעול בהפעלת מערכת החינוך וע״י כך גם קיצוצים. הוא ביקש את השר להפנות את תשומת לב המנהלים, המתוכנים הב־ כירים לצורך לחסוך ולייעל וכי העם היושב בציון חייב להבין כי הוא נכנס לעידן חדש התובע חסכונות, ייעול והגברת ההפקה בכל שטחי הפעילות.

היש בזבוז ופאר בבניית הקאמפוס בהר הצופים?

שר החינוך התרבות נשאל בכנסת אם נכון הדבר שבניית הקמפוס של הר הצופים כרוכה בהוצאה בזבזנית, כביליארד ל״י, ומוקמים שם בנייני פאר?

שר החינוך השיב, בין היתר: — תכנית הבניה של הקמפוס בהר הצו־ פים בקיפה שטח בניה של כ־300 אלף מ״ר ברוטו (כולל חניונים, מינהרות ומתקנים אחרים מתחת ל־ פני הקרקע, ושיפוץ מבנים ישנים). מזה כ־80 אלף מ״ר למעונות סטו־ דנטים. עד עתה נשלמו ונמצאים בשימוש מבנים בשטח כולל של כ־90 אלף מ״ר (ברוטו). עד היום הוצא לבניה בהר־הצופים סכום של כ־200 מיליון ל״י. השלמת תכנית הבניה נאמדת בהוצאה נוספת של כ־400 מיליון ל״י. יש לציין שפרו־ יקט זה הוא במסגרת התכנית ה־ מיוחדת לפיתוח ירושלים המאוחדת ויש להשקעה זו גם תמורה בעלת ערך מדיני, בטחוני ואסטרטגי.

בשנת הכספים 1973/4 הקצתה הממשלה סכום של 113 מיליון ל״י להשתתפות בכיסוי הוצאות הפיתוח בכל מוסדות ההשכלה הגבוהה. בהצ־ עת התקציב תשל״ה־1974 כלול לצורך זה סכום 97 מיליון ל״י. סכום זה אינו מכסה את כל ההתחייבויות ה־ ממשלה ומתנהלים דיונים להגדלתו. הסכומים הללו נועדו לכסות כמחצית בעלות ההשקעה במוסדות ההשכלה הגבוהה, כאשר המחצית השניה נתר־ מת על־ידי תורמים.

בידי האוניברסיטה העברית בצייים כיום, בכל הקמפוסים, בניי־ נים ששטחם הכולל (ברוטו) מסתכם בכ־350 אלף מ״ר — מתוך זה כשני שלישים מבנים להוראה, מינהלה וכו׳ וכשליש מעונות סטודנטים. תוך אי־ כך, השטח הממוצע לסטודנט הוא כ־15 מ״ר (ברוטו) במבני הוראה, מחקר וכו׳ ובנוסף לכך — מיטה אחת לכל 2.3 סטודנטים.

מדיניותה של הממשלה לגבי השתתפותה בבניה במוסדות להשכלה גבוהה עברה שינויים במשך השנים; בשנים קודמות נעה ההשתתפות בין 25 ל־66 אחוז, לפי אופי הבניה. לאחרונה ההשתתפות היא בדרך כלל 50 אחוז, לפי העקרון שכנגד כל לירה של תרומה מצמידה הממשלה בציוה לירה כהקבלה, אם כי בסופו של דבר שעור ההשתתפות גבוה יותר בגלל התייקרויות וכו׳.

כמה משתכר פרופיסור?

בתשובה לשאלתו של ח״כ שבעוני אמר שר החינוך שמשכורתו של איש הסגל האקדמי היא כדלהלן:

המשכורת הבסיסית — (משכורת יסוד, וותק ותוספת־יוקר) של הסגל נעה בין 1,444 ל״י לדרגת אסיסטנט ועד ל־4,465 ל״י לפרופסור מן ה־ מנין בשיא הוותק. סכום זה כולל שכר קידום שמירתם שפרשי ומיצה בכיר וזכאים לתוספת בשיעור 7.5 אחוזים לכל שלוש שנים של שהיה בדרגתם עד למכסימום של 30 אחוז.

תוספת תפקיד — לממלאי תפ־ קידים (כמו ראשי חוגים וכו׳) כהי הפת גמול התפקיד בסך של אחוז מהמשכורת הבסיסית, כאשר האסי־ סטנט ... מגבלת עם בשיעור 7.5 אחוז ללא אישור ומגיעה עם ההפר גבה דורות באוניברסיטאות לשלם את הפרשי השם כחוק.

ספרות מקצועית — סכום הנע בין 50 ל״י לחודש לאסיסטנט ועד ל־76 ל״י לחודש לפרופסור מן המנין. הסכומים הללו, כולל הפרשי הכב המשתלמים על־ידי המוסדות לשנה 1973/74, נעים בין 70 ל״י לאסיסטנט ועד ל־187 ל״י לפרופסור מן המנין.

קרן השתלמות המי הבות באגודת המקצועית — לזכות איש הסגל נזקפים מדי שנה סכומים ב־ שעיר בקלמן: פרופ׳ מן המנין — 1,400 דולר; פרופ׳ חבר — 914 דולר מרצה בכיר — 686 דולר. שעורי המבגל בכוחים להתייקרויות בגורל ממוצע אנגליה — ארצות־הברית) יעודכנים אחת לשנה ב־1 באפריל.

אפשרות להירשם לספרי ארגנים (עד 5), בסכום כולל של 30 דולר לשנה. סכום זה מצטרף לקרן ההש־ תלמות.

מענק שבתון וכרטיסי טיסה — לאיש הסגל בדרגה מדריך ומעלה זכות לשנת שבתון כל שש שנות שירות, כאשר הזכאה היא במגיע לדרגת מרצה. במענק שבתון — ... של במענק של ... לכל שנת שירות. המענק הנוכחי (1.10.73) ... היו בגובה של 962 דולר לפרופסור מן המנין, 777 דולר ל־ פרופ׳ חבר ו־611 דולר למרצה בכיר.

רכב — השתתפות לצרכי עבודה מדרגת מרצה ומעלה בסך מרבי 1,593 ל״י למרצה ועד 518 ל״י ל־ פרופ׳ מן המנין לחודש כנגד דיווח ... ההוצאות הכם.

ביגוד — השתתפות מירבית מ־ דרגת מרצה ב־50 ל״י לחודש ועד לכך של 125 ל״י לחודש, לפרופ׳ מן המנין.

ביטוח־חיים — השתתפות המו־ סד בביטוח ההוצאה לבטוח חיים — 8 ל״י לחודש לכל הדרגות.

תוספת מחקר — היונה תוספת דרינה שמוענקה על ידי המוסדות להשכלה גבוהה ללא אישור הממשלה

(סוף בעמוד 5)

בירושלים מתקיים כינוס עולמי של מחנכים יהודים, בו משתתפים ארבעים ראשי החינוך היהודי מ־15 ארצות, וביניהם ארה״ב, קנדה, דרום אמריקה, דרום אפריקה, אנגליה וצרפת. כמו־כן משתתפים בכינוס ארבעים מחנכים מישראל. הנושאים המרכזיים שנדונו בכינוס: אחדות העם והמדינה כגורם מחנך בגולה; מרכזיותה של המדינה בחינוך בגולה; לימודי היהדות בארץ ובגולה.

ילדי קיבוץ בחופשת הקיץ

מאת בתיה כרמי

במה להעסיק את הילדים בימי ה־ חופש הגדול? זוהי בעייתן של אמ־ הות שאינן שולחות את ילדיהן לקיי־ טנות. בקיבוץ זוהי בעייתן של ה־ מטפלות — כיצד להעסיק קבוצות בנות 12 ילדים ויותר במשך יום תמים. בשנים קודמות נהגו לשלוח, למשל, את ילדי קבוצת בארות יצחק להתארח במקומות אחרים. השנה היו שיקולים של תקציב ושל אווירה כל־ לית בארץ והילדים נשארו בקיבוץ.

מגן הילדים עולים קולות עליזים. הגן כמנהגו נוהג, המשך ישיר לכל ימות הש־ נה. והיום חוגגים כאן יום הולדת. רותי סיימה לפני כמה שבועות את כתה י״ב וכבר היא עובדת בגן־הילדים.

„בקיבוץ יש ילדים המתחילים לעבוד מ־ כתה ה׳״ היא מספרת „בכל החופשות עב־ דתי בגן. אני מאד אוהבת את המקצוע ומק־ שרתי לזה. יש לנו בקיבוץ מתכונת מיוחדת המשאירה חופשה מיוחדת בין כתה י״א לכתה י״ב, מתוך מגמה לאפשר לנוער לעבוד ב־ קיבוץ בעבודות שונות כדי שיתקשרו למשק. בתקופת הלימודים בבית הספר התיכון אין מספיקים לעבוד, כי אנחנו יוצאים מחוץ למשק, בפנימיה של קבוצת יבנה. עכשיו הגננת כאן חסרה ואני מחליפה אותה. אחרי חופשת הקיץ אמשיך ללמוד בסמינר לגננות „הלפרין״.

„כאן אני מרגישה כי מוטלת עלי אחריות. יש סדר יום בגן. מתפללים, מרכזים את הילדים לשיחות, אוכלים ארוחת בוקר, משח־ קים, צובעים, מדביקים, שוחים בבריכה, כה־ קלהים. שוב ריכוז, ארוחת־צהרים, שנת־צהר־ ריים, משחקים, ריכוז נוסף וטיולים. מה האיד לעבוד עם הילדים למדתי מהגננת מאז כתה ה׳״. אומרת רותי, המשמשת לקשט בפרחים את „כסא יום ההולדת״. היא מוסיפה: „כש־ הגננת לא היתה, היה קשה. גם עכשיו הגנ־ נת איננה, ובכל זאת השולחן ערוך בצורה נאה לקראת יום ההולדת והילדים מסוב־ בים. לרותי יש עוזרה: נחמה המטפלת ולאה, בוגרת כתה ה׳, העומדת ליד הציור ושוטפת כלים.

„עוד בתחילת כתה ט׳ שאלה אותי המטפלת אם אני מוכנה לעזור בבית הילדים״ מספרת נחמה, בוגרת כתה ט׳. „הסכמתי ומאז אני עובדת כאן בחופשות״.

„בדרך כלל מתייחסים אלי הילדים כמו אל מטפלת. מציינת נחמה. אם יש בעיות, היא נעזרת במטפלות הוותיקות. יש בעיות של יחס הילדים או בעיות משמעת. „לפעמים אני מחליטה בעצמי, כי המטפלת אמרה לי שאני יכולה להחליט על דעת עצמי. את הכנית הפעולה אני מתאמת יחד עם המט־ פלת, אבל אחרי הצהרים אני נשארת אתם לבד״.

עבודה ובילויים

מבית הילדים של בוגרי כתות ז׳ ח׳ בוקעת מוסיקה מהרדיו. יצחק יושב לו לבדו ומשת־ דל להשתלט על פסיפס ענק. נראה שיש לו סבלנות רבה, כי כבר הצליח להרכיב את הפסיפס המסובך הזה פעם אחת ועתה הוא עושה זאת בפעם שניה. על המיטה מונח ... בו הספיק כבר לצייר. הוא כבר הספיק היום גם לעבוד. החופש בקיבוץ מחולק לשני חודשים: „חודש עבודה״ ו„חודש בילויים״. עכשיו הם מצויים עדיין ב„חודש העבודה״. על הקיר לוח עם סידור עבודה לבנים: נגרייה, גידולי־שדה, לול, יום נסיעה לים מש־ תרבב אף הוא לרשימה, ומשק הילדים. ל־ בנות: שירותים בבתי־הילדים ובחדר־האוכל.

יצחק עבד היום במשק הילדים. הוא וחב־ ריו שתלו שיחים, הדסים ואספרגוס. עבודתם מסתכמת ב־4.5 שעות ליום. הבילוי מתחיל בערב. יש חוגים: חשמל, כדור־עף, מקהלה, ריקודים.

„בחודש הבילויים״, סיפרה, כאמור, במחצית השנה של החופשה, יהיו בילויים גם בשעות הבוקר: סרטים, רחצה בים, משחקים, ימים שבהם מותר לקום מאוחר, יום שבו הילדים מבשלים את האוכל לעצמם. ההחלטה מה בדיוק לעשות בכל יום תהיה מתפקידה של ועדה מיוחדת. בדרך כלל נשמעים כל היל־ דים לועדה המאורגנת. בינתיים נהנים מה־ חופש גם כשנמצאים ב„חודש העבודה״, ועל כרזה התלויה על הקיר כתוב: „לא ללימודים הלב פהוה״...

אחרי שעות העבודה חופשיים הילדים לע־ שות ככל העולה על רוחם, ויש רבים המב־ לים את שעות אחרי הצהרים למנוחה ול־ שינה.

כל הדאגה למסגרת החינוכית

„קשה להחזיק את הילדים שעות רבות ב־ מסגרת של עבודה״, מסבירה פנינה, מזכירת הפנים. „הם אינם מעוניינים ביותר לעבודה. אבל המגמה בתקופה זו של עבודה היא לתת לילדים הרגשה של אחריות. לא רק כדי לס־ תום חורים, בסידור העבודה, אמנם, נוח להשתמש בעבודת ילדים, אבל המטרה היא לקשור אותם לעבודה — כמו רותי, שעבדה במשך שבע שנים, מאז כתה ה׳, בגן־הילדים ומסוגלת היום להחליף את הגננת, או נחמה המסוגלת להחזיק בית־ילדים״. כל מסגרת החינוך בקיבוץ היא מסגרת ערכית לחיים. זה מתבטא בחיי הילדים ובעבודתם. העבודה שלהם איננה עונש או מקור פרנסה. הם נה־ נים מהעבודה כי מרגישים שעושים משהו. המסגרת החינוכית היא אחד ותהרבות הבילו־ יים של הקיבוץ. כל תשומת הלב, הכוחות המקצועיים, האמצעים הפיזיים, הבנינים, הציוד — הכל מוקדש לילדים. גורמים כמו איכות הסביבה, סכנות אקולוגיות, התחבורה והכבישים אינם מהווים גורם העשוי להעסיק את אמהות הקיבוץ, אינני פוחדת שהילדים שלי יתהוללו בחוץ, וכך מופנית כל הדאגה כולה אך ורק למסגרת החינוכית״.

שבוע מגוון

בית־הילדים של בוגרי ב׳ ג׳ מאכלס 12 ילדים. היום „מארחים״ את הכלבה וגוריה. מאכילים את הכלבה ומלטפים את הגורים. אבל עושים, כמובן, גם דברים אחרים — כמו, למשל, „יום הפוך״, פרי המצאתה של פנינה המטפלת. איך „הופכים״ את היום? פשוט הופכים הכל. את המיטות, את הבגדים, את צלחות האוכל. גם אוכלים הפוך ואת החידון עורכים עם כללי הפיכה.

„לפחות פעם בשבוע עורכים יום מיוחד״, אומרת פנינה המטפלת. הימים האלה הם הכי אהובים עליהם. אני מרבה לחשוב ול־ תכנן מה לעשות אתם. אני משתדלת לגוון את השבוע ולתת להם לפחות פעמיים בשבוע מלאכת־יד, עבודה יצירתית בבית־הילדים״. פנינה היא המטפלת הקבועה במשך כל ה־ שנה. „בחופש יש יותר סיפוק״, היא אומרת, „כי יש יותר זמן להתבטא ולהעסיק אותם. בחופש זוהי יותר עבודת הדרכה מאשר טי־ פול. בחופש יש לי עזרה של מתנדבת לעבו־ דות הטיפוליות ואני פנויה יותר להדרכה.

„מה לעשות אתם? זוהי אינטואיציה. שומ־ עים רעיונות, אפילו מהילדים עצמם. נפג־ שים עם מטפלות אחרות ורוב הרעיונות צומ־ חים במפגשים אלה. אין זה פשוט, אבל אם חושבים ומתכננים, מוצאים רעיונות. אני מש־ תדלת שהפעולות העיקריות יהיו מתוכננות שבוע מראש, שכן הילדים רוצים לדעת את התכניות מראש, כי לפעמים רוצים לנסוע עם ההורים לסבא ולסבתא ואינם רוצים להפ־ סיד תכנית בעניינה. הם באים ושואלים מה בתיכנון. טוב גם לאזן את השבוע ויש לתכנן זאת מראש״.

בבית הילדים של פנינה יש ל־12 הילדים חופש פעולה והם עצמאיים. בית כזה בפני עצמו כבר נותן אפשרויות לבילוי בחופש. יש להם חדר־עבודה ובו פעולות עבודה רח־ בים, נייר, בריסטול, צבעים, דבק ומברשות, המושכים לבו של כל ילד. את חדר העבודה אין צורך לסדר כמו בבית עירוני. רק בקיבוץ מותר להשאיר את כל הציוד על השולחן ול־ משיך למחרת.

פנינה מתכוונת להעביר גם פעולות חינו־ כיות. „אני מדברת על דברים אקטואליים, וכשצצה בעיה חברתית אני מפתחת את הנושא בצורה המתאימה להם. אני גם מספרת להם סיפורים המשעשעים. אני בוצעת להם רעיונות אבל כשהולכת לעקוב כל מה שהם רוצים.

בחופשה באים לבית־הילדים מבתי ההו־ רים בשעה שמונה. הילד חייב להתפלל. לי־ טול ידיים, לברך וכו׳. יש מטפלות הנותנות שעורים בדינים. „בימים שיש פעילות רבה״, אומרת המטפלת פנינה, „אני אומרת להם להתפלל לבד. כשאין הרבה פעילות, מתפל־ לים בבית־הילדים״. הגדולים מתפללים בבית הכנסת.

חינוך לשוויון

„כאן מחנכים את הילדים לשוויון״, אומרת פנינה המזכירה. „במסגרת הקיבוץ אף אחד אינו נזקק לגמילות חסדים אבל הערך בפני עצמו נלמד והילדים מוותרים על הסכום מ־ תיהם או מבקשים מההורים ומוותרים על מת־ נה, כדי לתרום מכספם. גם כך שומרים על שוויון ובבילוים אותם. הכנה, בעקבות האשי־ רה בארץ, אנחנו משתדלים להרחיב את הערך. הזמנו 25 ילדי כתות ה׳־ח׳ מכרם בן־זמרה המשתלב בחודש הבילוי. זהו שבוע של אירוח, הילדים. הם משתובבים בקיבוץ ללא פחד. אין זה חינוך לגמילות חסדים אלא לשוויון. בכל מה שיש, צריכים להתחלק עם אחרים״.

בבתי־הילדים תלויה כרזה ... ומבי־ טיחות איחולים לחופש הגדול: „שהחופש לא יגמר״, ש„בחופש הגדול לא תהיה מלחמה״, ש„בחופש הגדול יהיו הרבה הפתעות״, „שלא יקרו בחופש הגדול מקרים עצובים״, „בחופש הגדול שלום על ישראל״, „שהחופש ימשך הרבה זמן״ ויבול: „יהי החופש הגדול״

13 אלף תלמידים עולים חדשים משתתפים ביותר מ־140 אולפני קיץ, המאורגנים על־ידי משרד הקליטה ומשרד החינוך והתרבות. מטרת האולפנים להכשיר את התלמידים העולים, שהגיעו בתקופה האחרונה, לקראת שנת הלימודים תשל״ה ולקרב את ילדי העולים שסיימו שנת לימודים בארץ. בתמונה: לימודים בכתת אולפן בירושלים.

„קונצרט״ הבכורה

מאת יצחק גלוסקא

מי שנכנס באותה שעה לאולם בית ה־ ספר הממ״ד לבנות „בנה־ישראל״ שבפתח תקוה, כבר יכול היה לראות שהמנגנות ה־ קטנות מכתה ג׳ עוסקות בהכנות האחרונות לקראת ההופעה שלהן. המורה למוסיקה, חיים קידר, מלחין ומוסיקולוג דתי נודע, עמל ויגע עם המוסיקאיות הקטנות בחינוך לבנות ליג־ דים שלמה. הן למדו תווים וניגון בחליל, ועתה הן עומדות לערוך את „קונצרט״ הב־ כורה שלהן בפני ההורים שכבר היו יושבים להם מסביב, מלאים ציפייה לנצחה ולכה ש־ ייעשה.

מר קידר הקיש באצבעותיו על הפסנתר, והמנגנות הקטנות התיישבו ילדה ליד רעו־ תה. מחברת התווים פתוחה לפניהן על כן והחליל בידיהן. הפנים רציניות, המבט מורכן, והחזה עולה ויורד בנשימה כבדה שהעידה על המתח הרב. בעיניהן של אחדות ניכרת היתה חרדה, ויכולת לקרוא מבעד את הרה־ הורים והחיכוכות ההולכים בראשי הקטנות: האצליח לנגן? האם עמל האימונים יניב פרי הילולים? האהיה מרוצה מעצמי בסיום ה־ „קונצרט״, או שמא...נו, אין זמן להרהר, שהרי נתן המורה את האות בעזרת הפסנתר. החלילים בפי כל הקטנות פצחו בנגינה ערבה לפי התווים שלפניהן. שורת התווים הראשונה נוגנה בהצלחה ובבת אחת נפרק המתח. הקטנות ניגנו בהרמוניה פנימית נפל־ אה זו עם זו, והנאה צבורה עטפה את פני ההורים. חיוכים נמתחו על כל פנים „מאוזן עד אוזן״, ונחת רוח צפה ועלתה בלב למש־ מע הצלילים הנעימים של הבנות הפקטם בחללו של אולם וחדרו כליות ולב „כשמן הטוב היורד״...

*

הוכרזה הפסקה קצרה. רק עכשיו נפנו ההורים לחוש בסדר ולהתבונן סביבם. נראה שאף הם היו מתוחים לא פחות מבנו־ תיהם הקטנות. באתנחתא קצרה זו יכלו ליהד נות מן האולם המקושט בברכות העשויות מחוטי ניילון ומתאורים אחרים, המספרות בשבח ארץ־ישראל ושבעת המינים, פרי עמל כפיהן של מורות בית הספר ותלמידותיו. כאן יכולת לחוש עין בעין, כי המנהלת המסורה, ש. ספיר, עושה הכל כדי שתל־ מידות תלמדנה תורה מפוארה בכלי מפואר.

ההורים היו מפנים עיניהם במראות האו־ לם, והבנות עוסקות במוסיקה שלהן, כראוי וכראוי אימון אחרון בקטעים המיוחדים שכל אחת ואחת מהן תנגן לפני הקהל. החלק השני, היותר קשה שבהופעה, הנגינה סולו, עדיין לפניהם. והנה נשמע קולו של המורה: „התלמידה יעקובי״! בחוילו והתימו ניגשה צעדונת זו לכן הגבוה שליד הפסנתר והכ־ ריזה על השיר הראשון שלה: „דוגית״! ה־ מורה מלוה את נגינתה בפסנתר והנעימה מהדהדת ועולה בחלל האולם. המתמלא בצלי־ לים מוסיקליים ושלות אמת. אחריה ניגשות רחל, לבנת, פוליה, סמדר וכל השאר ומשל־ימות את המלאכה, מלאכה שלמה של מוסי־ קה שאתה רוצה בה. יכירו כולם וידעו, כי אין כתלמידות כתה ג׳ המתכוננות יפה לק־ ראת „קונצרט״ הבכורה שלהן. הדיוק והסדר שהשתקפו בהתנהגות התלמידות העידו על העבודה הנאמנה שהושקעה ע״י המחנכת של הכתה, המורה אביגיל בר־יאיר. יישר כוחה.

*

יגעת ומצאת תאמין, ה„קונצרט״ הפך להצלחה אחת גדולה. הכל יצאו בעיניים נוצצות מאושר, פניהם מדושני עונג וכל עצ־ מותיהם תאמרנה סיפוק ונחת. כששאל מי ששאל את מר קידר, כיצד הצליח להפוך בנות שלא ידעו מאומה במוסיקה לקבוצה הרמונית כל כך, ענה: „זה הסוד שלי״. אכן, אין העולם המוסיקלי מתקיים אלא בהבל פיהם וכליהם של תינוקות של בית רבן, שהרי אם אין גדיים אין תיישים. מוסיקה וחיי גן עדן ירדו לעולם כרוכים יחדיו, שכן לא ברא הקדוש ברוך הוא את עולמו אלא במאמרות וקולות. קולות וצלילים ראשיתו של עולמנו הם.

שינוי ערכים

מאת יצחק שניאורסון

בתקופת החופש, נוהגים רבים מקרב ציבור המורים, להקדיש זמן לריענון מושגיהם ולהוסיף עליה ממה שנתחדש ונוצר, הן בתחומי המידע וה־ אינפורמציה והן במישור ה־ מיתודי והדידקטי.

עד כאן הכל טוב ויפה, אלא שב־ מדומה, ה... העת להקדיש גם קורטוב של מחשבה, כיצד לדאוג ל־ כך, שצמח הלימוד יהיה מרתק, מ־ עניין ומושך.

הסיבות להיעדר תשומת־לב מס־ פקת לנושא זה מובנות, אך בהחלט אינן מוצדקות, מפני שמדרך הטבע נוח יותר להכתיב מבנה תוכנית לימודים ולכוף אותה על כלל התל־ מידים בבחינת כזה ראה וקדש. אף העובדה, שהחינוך בימינו, עוסק ב־ מספרים גדולים, אינה מקילה יותר על המידה, על רעיון ההתחשבות ב־ תלמיד בעל שאיפות אישיות.

מנקודת מבט זו, אין לכאורה בחי־ רה, אלא להפעיל תוכניות לימודים, המותאמות למספר מקסימלי של תל־ מידים ולוותר על צפיות, כשורים ויכולת של מיעוטים, אפילו אם הם מהווים אחוז לא מבוטל מכלל התל־ מידים.

ברם, מבחינת הצדק החברתי ו־ המוסר החינוכי, כאחד, אין זה מן ההגינות לעצום עין ולהתעלם מצ־ רכים נפשיים מובהקים של רבים, גם כאשר במסגרת הכללית הם בסך הכל רק מיעוט.

יותר על כן, מזווית ראיה של מו־ סר, מן הדין הוא, להתחשב בנטיות נפש ושאיפות רוח, רצונות וכישורים של כל יחיד. ולא לדרוך על מאוויים של פרט, גם כשהמחיר אינו כדאי.

שני ניגודים

דומה, שבעניין זה, קיים אבסורד מצד אחד, מחויבת הדימוקרטיה ה־ מודרנית התחשבות מירבית ברצון הפרט, המעניקה לו חופש מקסימאלי במידה שאינו פוגע בזולת, ומאידך גיסא, שיטת החינוך אינה משאירה, כמעט, שריד ופליט של התחשבות בנטיות נפש פרטיות.

על מבוכה זו, חייבת המחשבה החינוכית לתת את הדעת, בעיקר ב־ תקופה שכל כך חשוב היותי לעודד ולטפח את הפרט היחיד כאדם וכ־ אישיות.

המפתח לתמורה, המתבקשת ב־ נושא זה, הוא בשינוי הערכים ה־ מתחייב במערכת החינוך ובתוכניות הלימודים.

קשה להבין, על שום מה, למשל, תלמיד שמצליח לפתור משוואה של שלושה נעלמים, מהווה מופת חבר־ תי ואב טיפוס של אפס בעלה וחד רומם, בעוד שתלמיד תופס כנור ו־ עוגב או מטיב לצייר ועוסק בכל מלאכת מחשבת או אמנות במיטבה, נחשב בערך כשולי. והרי מבחינת התרומה לחברה ובנין האישיות, ה־ עושרה הפנימי יש יתרון בולט, לזה האחרון בשעה שרובם המכריע של המצליחים באלגברה לא מצליחים כ־ הוא זה לא לעצמם ולא לזולתם ל־ אחר תום הלימודים.

הריצה המבוהלת אחרי תעודות ו־ ציונים, אף היא בעוכרי הבעיה. ש־ כן, אם הזות הכל מתמקדת בציון הגבוה, ממילא הופך עצם הלימוד לערך משני והחבאה הלימודית לא נחשבת מעיקרא דדינא.

דגש על מבחנים וציונים, ודגש חזק על ערכים ותכנים, עשויים ל־ הקנות במידת מה את תדיפות הג־ ביה ולהביא בעקבותיה שינוי דעיר כתחדר על מוח לקראת פתיחתו של עידן חדש בסולם הערכים של עולם החינוך השרוי לפי שעה, באפלה, אך מצפה לאור גדול.

חוקת עבודה חדשה למרצים ומדריכים באוניברסיטה העברית

על חוקת עבודה חדשה ומעודכנת, ראשונה מסוגה ב־ מוסדות להשכלה גבוהה בישר־ ראל, הוסכם בין האוניברסי־ טה העברית בירושלים וארגון המרצים, המדריכים והאסיס־ טנטים באוניברסיטה.

חוקה זו, המסדירה את היחסים בין האוניברסיטה וחברי הארגון, באה במקום חוקה מיושנת משנת 1952, אשר עודכנה מדי פעם על ידי הו־ ספת נספחים, מכתבים, מסמכים ו־ הסכמים בעל־פה שהצטברו במשך השנים וגרמו לסרבול דרכי העבודה.

החוקה החדשה, שתירשם כהסכם קיבוצי, מגדירה את כל תנאי העבו־ דה של מרצים, מדריכים ואסיסטנטים ושל חברי הוראה ומחקר מחוץ בדר־ גת מרצה. החוקה החדשה היא המס־ מך האחרון בשורה של שלושה מס־ מכים המגדירים את החובות והזכו־ יות של סגל ההוראה זו ושל האוני־ ברסיטה זה כלפי זה. שני המסמכים האחרים הם התקנון האקדמי למדרי־ כים ואסיסטנטים שאושר על ידי סינט האוניברסיטה ב־20.5.74 והסכם השכר לשנים 1972/74, שנחתם לאח־ רונה. תוקף החוקה החדשה — חמש שנים. בתום תקופה זו רשאים הצד־ דים לבקש שינויים בחוקה.

מזוזות חדשות בגני ילדים בראשון־לציון

בכל גני הילדים בראשון־לציון, נקבעו מזוזות חדשות, במסגרת המב־ צע שעורכים חסידי חב״ד בשבועות האחרונים.

חסידי חב״ד התקשרו עם עיריית ראשון־לציון, כפי שעשו בערים אח־ רות, וראשון־לציון היא העיר הרא־ שונה שבגניה הוחלפו כבר מזוזות פסולות ונקבעו 300 מזוזות חדשות בכל גני הילדים, 83 במספר.

גם בערים וביישובים רבים אחרים מחליפים בבתי הספר, בגני הילדים ובשאר מוסדות חינוך וציבור, את המזוזות הפסולות בחדשות.

חודש לימודים נוסף ביישובי גבול הצפון

מאת מיכאל טוכפלד

בכל בתי הספר הממ״ד שבאיזור גבול הצפון, מתקיים חודש לימודים נוסף. מתקיימים לימודים סדי־ רים במתכונת התואמת את חודשי הקיץ החמים והמ־ שלבת פעולות חברתיות שונות, כדוגמת טיולים, הצגות והסעות מאורגנות לחופי רחצה בצפון הארץ, יחד עם לימודים סדירים בכתות.

פעולה זו אורגנה ע״י לשכת מחוז הצפון במשרד החינוך והתרבות, בעקבות פניה למורי בתי הספר ולמנהליהם, במטרה לעודדם להמשיך ולהישאר במקו־ מות עבודתם. יש לציין, כי ההיענות לפניה זו היתה רחבה ומרבית המורים הסכימו להקדיש חודש מחופ־ שתם כדי להישאר עם תלמידיהם אף בעת הקיץ, ב־ הבינם כי צו השעה הוא להישאר להדרכת ילדי יישובי הספר, שכה סבלו בעת האחרונה. רובם הגדול של המורים שלא נשארו, נאלצו לעשות זאת בשל שירות צבאי בתקופה זו.

המורים ארגנו את מהלך הלימודים בהתאם ל־ שידורי הטלוויזיה הלימודית, בתוכם קובץ עבודות עצמיות לתלמיד — המשותף לכל בתי הספר הלוקחים חלק במבצע. במבצע משתתפים בתי הספר שבאביבים, „הוד הלבנון״ בדובב, „האר״י״ בצפת, הממ״ד מירון ו„בניהו״ בכרם־בן־זמרה.

משרד החינוך מוכן לסייע בחיזוק ועדי ההורים בבתיה״ס

שר־החינוך והתרבות, אהרן ידלין, אמר בפגישה עם נציגי ועד ההורים הארצי, כי הוא מייחס חשיבות רבה לועדי־ ההורים ושיתוף ההורים ב־ עשיה החינוכית. השר אף הודיע על נכונות משרדו להע־ מיד לרשות ועד ההורים האר־ צי שירותי מזכירות ואמצעים אחרים כדי לאפשר את העמ־ קת הפעילות ושימת דגש על חיזוק ועדי ההורים בכל מוסד חינוכי.

שר החינוך אמר, כי הוא רואה ב... ההורים מכשיר חשוב לחינוך מבוגרים. ומשרד החינוך מתכוון להגביר את הפעילות בנושא זה בשי־ תוף עם ועד ההורים הארצי. לאח־ רונה הוציא משרד החינוך והתרבות תקנון לפעילות ועדי הורים ושיתופם בפעילות הפדגוגית בבתי־הספר הר־ צה לוועד ההורים לקיים דיונים עם נציגי ארגוני המורים בנושא הפעלת התקנון.

סידורי הבטחון בבתי הספר

כן דיווח השר ידלין לאנשי ועד ההורים הארצי על סידורי הביטחון בבתי־הספר ועמד על הצורך בהגב־ רת נדבות הורים למילוי תפקידי סריקה, תצפית וקישור. במשרד החינוך ייקבע אחראי לנושא הביטחון, ש־ מומחיותו בכך, אשר ישמש כתובת ... האחראים לביטחון ברשויות המקומיות ולרכזי הביטחון שיימנו בכל מוסדות החינוך. האחראי לבט־ חון במשרד החינוך יפעל בתיאום עם המשטרה והג״א.

שר החינוך הודיע, כי הוא עומד לפנות למשרד המשטרה ולמרכז ה־ שלטון המקומי, כדי לקיים פעולת הסברה מיוחדת בקרב ציבור ההו־ רים, במגמה להגביר את ההתנדבות למילוי התפקידים בנושא הביטחון בבתי־הספר.

בפגישה השתתפו: מ. ביתן, יו״ר ועד ההורים הארצי, ... נציגות ועד ההורים בירושלים, ... קירשנבאום ונפתלי. כן השתתפו ... מנהל המחלקה לחינוך מבוגרים במשרד החינוך, ד״ר יהושע ... יועץ השר ד״ר ...

יש לנסות

לבעיית ה„אימוץ״ של בתי־ספר ממלכתיים

מאת ד״ר נ. ד. סרבר

בוועידה של המורים הדתיים ב„כפר המכביה״, הביע שר החינוך והתרבות, א. ידלין הערכה חיובית לרעיון אימוץ בתי־ספר ממלכתיים על ידי בתי־ספר ממלכתיים־דתיים.

מימי ה„זרמים״ בחינוך ועד הנה, רב השינוי לטובה ויש לברך על עצם המחשבה שיצאה מחוגים דתיים ועל ההסכמה מצד שר החינוך.

כי מים רבים זרמו מימי הזרמים בין „חילוניים״ ו„דתיים״ וכעת חיי־ בים אנו לשאול עצמנו: האמנם וכיצד?

האמנם צריך לראות את אמירתו־ והצהרתו של שר החינוך כדבר שמת־ כוונים אליו בלב שלם וברוח גבוהה? האמנם הודה סוף־סוף ההורה בקרב חוגים מסויימים, כי בלי ידיעה ממקו־ רותינו המסורתיים ... התלמידים בחסר גם בידיעת תולדות עמם ואר־ צם ולכן צריך עשית השלמה בעזרת אלה השואבים מ„באר המים״ — לא כתמול שלשום כי אם זרזות? או שאימרה באה בלבד היא — שהתמלטה מן הפה בשעת רצון וחברות עם המורים הדתיים בפתיחת ועידה זו?

האם אמנם יתברר (וצריך שיהיה מי שיברר זאת בלי דחיות) שנתייתנו לראות דברי שר־החינוך ברצינות, הנה נטיה גבוהה, אזי צריך מיד לעבור ל„כיצד״. כיצד עושין זאת? שאלת ה„כיצד״ אינה רק מפני התהיה ה־ אירגונית אלא בגלל צד „תוכני״ אחרון.

א) מה „מצב־הרוח״ בבתי־הספר הממלכתיים? מה ההתייחסות שלהם? באיזו עין הם רואים את כל העניין הזה? האם לא יראו בכך מחנכים ומורים מהחינוך הממלכתי, כעין פלישה לתחומם?

ב) מה הנטיה בין הורי תלמידים כאלה? האם לא יימצאו כאלה אשר יטענו (הלואי ואתבדה) את הטענה ה„קלאסית״, כי בעצם הבהרת מוש־ גים ביהדות קיימת ה„סכנה״ של הס־ קת מסקנות מעשיות עד כדי הרצון לקיים מצוות התורה? (כתוצאה מידע מוגבר בתוכה).

ואחרון אחרון: כיצד ישקיפו על כך מ„חולות הגבוהים״? האם ישימו מכשולים לרגלי המאמצים לבל „יחרגו מהמסגרת״ של הגשת סיפורי רפיונה, מנהגים, פולקלור, וכמי מינה יסודות אמונה בחשבת היהדות ומעבי כצות?

למרות הספקות הללו, יש לק־ פוץ את „הקפיצה הנחשונית״ לסבי־ לות הנסיון הראשונות. בוודאי וכי וודאי שהתלמידים עצמם אינם הפתי־ חים או האחרונים שבדיון זה. האב־ צעים המעטים שבטיפוח „תורת יהדות״ ... לצערנו, בתחום לא נקלטו „רעיונות ערטילאיים״ בלי יסודות מוצקים. וכעת דרושה זהירות מרובה מצדנו כ„מאמצים״ (אם אמנם יאופשר לנו הדבר למעשה...), לבל לגלוש לוויכוחים עקרים עם התל־ מידים בבתי־הספר הממלכתיים. לא בהיות מוכנים ל„שאלות ותשובות״ שטחיות. שיטתיות צריכה להיות בדבר, ועל ה„מאמצים״ להבהיר ל־ תלמידים, שלא את דעתם הם מבי־ עים כי אם דעת מורשת מדור דור. אין צורך להדגיש שגודל מלאכת ה„אימוץ״ ... למורים ומחנכים בעלי ידע היהודים כיצד להלך כנגד רוחו על כל אחד ואחד מן התלמידים...

אבל את המבע צריך ליצור! אולי תוך ההבהרה שאנו מבדילים בין „שין רעיוני״ בתור יהודים (וכמובן שלא נשלול זאת מכל וכל!) ובין הקניית ידע מיהדות, בעיקריה במנהגיה, ב־ גישתה לבעיות חיים עקרוניות, ב־ אמונה, בזיקה כלפי ארץ מכורתנו זו בה אנו חיים.

אין ספק, שנציגי המורים הדתיים צריכים להתחיל מיד בשיחות עם העומדים בראש האגף הדתי של מש־ רד החינוך, כדי להגדיר ולהבהיר מה וכיצד; מה לקרב ומה לרחק, כתוך אילו נושאים ייווצר „שיש הקפיצה״ לליבות בני־נעורינו, שב־ חלקם הגדול אינם יודעים (וטוב אם לפחות שואלים) יהדות מהי — בארץ היהודים...

אולי אפשר יהיה להתחיל בכך, שלא רק רבנים אלא גם מורים דתיים יתחילו לבקר בבתי־ספר ממ־ לכתיים וינסו להגיש לתלמידים תמו־ נות עולם של היהדות המסורתית, אמונתה והליכותיה, שבתותיה וחגיה וכו׳. נראה מה יהיה יחס מנהלי ה־ מוסדות הממלכתיים, הן היסודיים והן התיכוניים, ל„פרוייקט״ קבוע כזה — וביחסם זה ייבחנו.

סיום מחזור ב׳ בישיבת בנ״ע אדר״ת בבת־ים

סיום מחזור ב׳ בישיבת בני עקיבא אדר״ת בבת־ים—חולון, צויין במסק צנוע, שנערך ב־ בניין הישיבה, בהשתתפות רבני העיר, הרמ״ים, המורים והורי התלמידים.

דברי ברכה השמיעו רבני העיר בת־ים, הרב פסח קוקיס והרב אליהו בקשי־דורון, שהעלו על נס דרכה הרוחנית־חינוכית של הישיבה והיש־ גי התלמידים, שגילו ידע רב במגוון המקצועות, ביחוד בתחום התורני, כפי שבא לידי ביטוי במבחן הסופי בגמרא, שעבר בהצלחה ראויה לציון. הרבנים הביעו בטחונם, כי בוגרי המחזור המסיים, המחוזקים במיטען רוחני שספגו במשך ארבע שנות שהותם בישיבה — יקרינו מאור התורה ויראת שמים ויפארו את שם הישיבה בכל אשר יפנו.

בשם הנהלת הישיבה בירך הנ דוויטש, שציין לשבח במיוחד את ראש הישיבה, על הצלחתו במשימה הרוחנית והעלאת רמת הלימודים וכן על רוח ההבנה השוררת בינו לבין הנהלת הישיבה. מר דוויטש העלה את זכרם של ר׳ י׳ ש׳ רבינוביץ׳ תאומים ור׳ יצחק ניב, שנימנו עם יוזמי רעיון הישיבה.

מ״מ ראש עיריית בת־ים, י. פורת, הביא את ברכת העיריה וחילק לבוג־ רי המחזור שי, שניתן מטעם העיריה.

את מעגל הברכות סגר ראש ה־ ישיבה, הרב יצחק אוסטרוב, בנאום סקר, בין השאר, את דרכה והתפת־ חותה של הישיבה, שהפכה לאבן־ שואבת בשתי הערים השכנות בת־ים וחולון והסביבה. העלה על נס את צוות המורים והרמ״ים על מסירותם ומא־ מציהם לתפקידם.

בשם המחזור המסיים בירך אחד התלמידים. מקהלת הישיבה הנעימה את הערב. הנחה הרב מנחם עיזן, מנהל התיכון בישיבה.

סמינר בינלאומי למשפט אמריקאי

ארבעים משפטנים מאפריקה, ארצות־הברית, הודו, יוון, וישראל, משתתפים בקורס להשתלמות במשפט אמריקאי שנפתח בפקולטה ל־ משפטים של האוניברסיטה העברית בירושלים. בין המדינות האפריקניות המיוצגות בסמינר: אתיופיה, גאנה, זמביה, מלאווי, ניגריה, קניה וסיירה ליאונה.

הקורס, שהוא גם בחסות הפקולטה למשפטים של אוניברסיטת ניו־יורק, נערך בארבעה תחומים עיקריים של המשפט האמריקאי: משפט קונסטי־ טוציוני, משפט אדמיניסטרטיבי, הג־ נת הצרכן ודיני מסים.

המשתתפים, שהשתלמו או למדו בארצות־הברית, הם בעלי עמדות חשובות במדינותיהם ומטרת הקורס היא לסייע להם בעיצוב מערכת ה־ משפט בארצותיהם.

קיטנות לילדי יהודה ושומרון

מפקדת יהודה ושומרון פתחה 60 קייטנות ברחבי יהודה ושומרון, ובהן מבלים 10 אלפים תלמידים, בפיקוח 125 מדריכים שעברו קורס הכשרה בשרות. הקייטנות יימשכו חודש ימים.

זו השנה השלישית שקצין מטה חינוך ביהודה ושומרון מקיים קייטנות במתכונת הקייטנות הישראליות. כן מתקיימת קייטנה מרכזית בעכב, בה מבלים 600 נערים מיהודה ושומרון.

בוטלה הכרה בביה״ס לפקידות בחדרה

בית הספר לפקידות ע.ם.מ.ג׳ בחד־ רה לא יורשה לקיים לימודים בשנת הלימודים הקרובה. על כך הודיע דובר משרד החינוך והתרבות.

בית המשפט המחוזי בירושלים קבע בפסק דין שניתן בשבוע שעבר כי היתה הצדקה מלאה להחלטת מש־ רד החינוך לבטל את ההכרה בבית הספר.

אליעזר שמואלי, המשנה למנהל הכללי של משרד החינוך והתרבות, שציווה לסגור את בית הספר ע.ם.מ.ג. פנה למחלקת החינוך בעיריית חדרה לקלוט במוסדות החינוך בעיר את תלמידי בית הספר שנסגר וכי התל־ מידים ייהנו משכר לימוד מחוץ במקובל.

هكذا في الاصل

זכרון להולכים

רב מנחם הכהן ספיר ז"ל

(שלושים לפטירתו)

הלך לעולמו אדם ביקר. רעי לי... הרב מנחם הכהן ספיר היה דמות ...יה בחייה הפרטיים, תלמיד חכם ...בה ואחד מבני עלייה שהם מעט. כברביץ תורה ומוסר ועושה ...ד וצדקה בכל עת לזיכוי הרבים, ...לל ולפרט כאחד, ובעיקר כמחנך ...ר למצוות לתורה ולתפילה. עם ...זה לא גבה לבו ולא רמו עיניו, ...ית בן הכבוד ומוקירי הפרסומת, ...ד שם בשפתותיו, ואמרותיו היו ...בבי חן המבורבים בספורים, וכל ...ע לאמרותיו מצא סיפוק רב. ...ן וכה לו ידידים ומוקירים בכל ...בות העם.

קשה להאמין כי שוב לא נראה

...ו כדרכו בקודש, בעליות ה... ...פצה אורה זו תורה וביסוסה. ...ות האהמול עוברים לנגד עיני ה... ...ים באבני חן משולבות במהדורות ...ביים בספרים. נפגשנו לרא... ...נה בימי עלומינו בין כותלי ישי... נובהרודוק במוריטש, ושם ש... ...נו בכל הטוב והיפה, מתמפיין ...לתי גדלה. אחר כך נפגשנו ב... ...ץ, ונא נרקמה בינינו ידידות ...ת שלא תמה עד יומו האחרון. ...מביכים בתאריו של אדם בחייו ...זרי פסירתו, אולם כותב השורות ...כירו היטב יכול להעיד ללא הג... ...ו, כראשית כל וקודם לכל היה ...ארת אדם ועניו בו סימני גדלות ...וגדולה פירושה שלימות נפשית. ...אי כמה נאים דרכיו כמה מתו... ...ם מעשיו. עליו הכתוב אומר: ...דר לי עבדי אתה ישראל אשר אתפאר. (יומא פ"ו). ואכן, זכה ...יבים עמוד על טיבו בהספדים. במשך שנות פעילותו רכש הר... ...ה בין רבים שאהבוהו והעריכוהו ...אר. אבד הסיד מן הארץ ומי יתן ...וחזו. כואב מאד מאוד על הסלק ...יק שהשאיר הרב ספיר בהליכתו ...א עודיד היה להגב ילנו בפריין, ...בינתו ומידותיו הנעלות. נתנחם ...ה שהשאיר אחריו דור חניכים ל... ...יה להעצדה שיזכרוהו לעד. אשרי ...שגדל בשם טוב ונפטר בשם טוב. ...יה כליק טוב בעבור אשתו וכשר... ...תו ובעבור כל עם ישראל. ...צב"ה.

הבוד וידידו
פנחס טורוקה

*

הרב מנחם הכהן ספיר ז"ל, היה ...ות מופלאה רבה אנפין: רב, מו... ...ך, מדריך, ומעל הכל — מרביץ ...דה ברבים עד יומו האחרון. ...נולד בביאליסטוק, פולין, עיר מ... ...ה חכמים וסופרים. גדל ונתחנך ...דרים, בתלמוד־תורה ובישיבה ה... ...ניה ואצל גדולי תורה הוראה ...בידי ישיבה ולחוץ הידועה ל... ...לה. בהישיבה הצידונת עבר ל... ...יל"י של גדול־תורה ובחורי ה... ...יבות הגדולות. לבסוף עבר ל... ...יבת „בית יוסף" מיסודם של ה... ...נרדוקאים. כעשר שנים למד ב... ...יבות במוריץ', בוורשה ובמקומות ...רים. הודות לפעילותו התורנית ...שר הסברתו העולה עליו המשימה ...בור בייעוביי היהודים בפולין ל... ...סד בהם ישיבות „בית יוסף". בשנת תרצ"א הוזמן ע"י הח"ם ...ניגל ז"ל לעלות לארץ־ישראל, ב... ...לצורך בייסוד הישיבה הראשונה „בית יוסף" בבני־ברק ולהגיד שעורי תורה ומוסר. אחרי בשו... ...ו, כתרצ"ג, עבר לישיבת „בית ...יף" בת"א. בהיותו דרשן נפלא ...אם עבשי כצרין, משך אליו הור... ...רבים של בני־נוער ובעלי... ...ים והיה מגיד לפניהם שעור ב... ...זנה או בגמרא או ב„עין יעקב" ...דרש. את שעוריו היה נותן בבתי־...דרש שו־ם בעיר, כגון: בבית־...נסת הגדול — אולם „בנימין", ...לימוד תניך, הלכה ואגדה. „גאו־... ישראל" ברוח בר־כוכבא 52, בו ...מד משנה ואגדה, „פועלי צדק" ...ה' צ'לנוב, בו קיים מסיבות עונג־...ת למעלה כ־25 שנה. מרחוקים באו אנשים כדי לשמוע ...שיעוריו ודרשותיו. הקב"ה הנן ...ו בכח הסברה יוצא מהכלל, ר... ...ף לכך היה מתבל את דבריו ב... ...לים עסמיים ובמעשיות שונות. ...רושיו היו ברורים ופשוטים; חו... ...לק, והקהל היה שותה בצמא את ...ריו.

עלות הכותרת של פעילותו המבו... ...ת היתה עבודתו עם הנוער כ... ...ונך פתבר בעיר, ולתלמידי „ברי... ...זהי", בססורה לקרבם לתורה ול... ...דות, היה עושה זאת כדרכו ברצון ...חביבות. נער שהגיע למצוות ב... ...לכתו, זוכר כל מה שלמד כעבור ...ים רבות. בשנת תרצ"ה מינה אותו ר' יונה ...ורקין ז"ל לרב בבית־הכנסת ש... ...ר ברחוב ולפסון בת"א. מינוי זה ...שה בהשראתו של רב האיזור, ...ב דניאל מובשוביץ ז"ל. כאן הר... ...ץ תורה בבית־כנסת זה לבני עדתו ...ל יום ובשבתות. היה מקהיל גם ...הנוער ומלמדם בשפה העברית ...הבנת להם את המבוגרים בשפה ...ידית. וכה הרב ספיר ז"ל להתי... ...ב על קהילתו ועל בני־הנוער ...לל גישתו העממית אל שומעי... ...ו.

...תא נפשו הטהורה צרורה בצרור ...יים.

זאב בירשטיין

התייחדות עם זכרו של הרב פרוס ז"ל

במלאת שלושים לפטירתו של ה... ...ישראל מאיר פרוס ז"ל, רב ב... ...ונות יפו, נערכה עליה לקברו ...ית העלמין בחולון. ציבור מנוון, ...דים ותיקים ושרידי המחנות ב... ...ל ומעבר באו במרהקים לאזכרה. ...אלפה בוקאי, סגן יו"ר המועצה ...יה לתל־אביב־יפו, העלה קווים ...אותו כרועה רחמני לידידים המסור ...תושבי יפו.

...תום האזכרה בבית העלמין הת... ...הציבור בבית הכנסת „אור ה... ...פ" ביפו לאסיפת אזכרה. לאחר ...לה מנחה ע"י בנו יחדו של הרב ...ניה, נישאו הספדים ע"י הרב ...ע. סבורש, חבר מועצת הרבנות ...אשית ראש חבר הרבנים, הרב ...: פרידמן, רב שכונות יפו, הרב

ראש היחידה למניעת מפגעים במשרד הבריאות

מנועי כלי רכב — הגורם העיקרי לזיהום האוויר בתל־אביב

מזהמים הנפלטים ממנוע של כלי רכב, הם הגורם העיקרי לזיהום האוויר בתל־אביב, והבעייתיות שנוצרת עלו־ל...לכל המזהמים על התקן ה־...תי" — אמר אתמול פרופ' אלכסנדר דונגי, ראש היחידה למניעת מפגעים במשרד הבריאות, במסיבת עתונאים שנערכה ב„בית סוקולוב" בתל־אביב מטעם מל"ז (המועצה הציבורית למניעת רעש וזיהום אוויר).

על סמך ממצאים אלה קרא מנכ"ל מלר"ז, דוד סיון, להגביל את התנועה והחניה של רכב פרטי בערים ולאכוף את תקנות „חוק כנוביץ". כן הציע להגביל החניה לאפשר חניית כלי רכב על המדרכות.

פרופ' דונגי ציין, כי כ־300 אלף מדידות שנערכו מטעם היחידה שלו, בשנת 1973 בתל־אביב, בלטו ב־מיוחד שלושה מזהמים: פחמן חד־חמצני (סי. או.), פחמימנים וגורמי השחרה בצורת פיח ואפר. המזהמים הראשונים נפלטים ממנועי בנזין, ד־אילו רכב הדיזל הוא המקור העיקרי להשחרה.

ב־2.6 אחוזים מהמדידות עלו רי־כוזי הפחמן החד־חמצני התפתתיים על התקן הישראלי המותר, ואילו ב־שמונה אחוזים של המדידות עלתה ההשחרה על המותר. עליית הריכוזים עלולה לגרום להתפתחות מחלות ברונכיות וגרוניות, גירוי בעיניים ו־כאבי ראש אצל תושבי הסביבה.

לדבריו עלולה התופעה לגרום ל־היווצרות התופעות של קבטל („סמוג") כפי שארע בתל־אביב במשך שבוע לפני כשנה. חצי הסכנה גוברת ליד צמתים עמוסים ובאזורים סגורים, ש־בהם אין הולכי אוויר. כן מחריפה הבעיה בעונת הקיץ, כאשר הרוחות אטיות.

בעיה חריפה היוצר, לדברי פרופ' דונגי, באיזור התחנה המרכזית. ה־חושה בתל־אביב, שבה תגיע התנועה להיקף של 900 אוטובוסים בשעה. בעקבות פנייה של יחידתו, מוכנה עיריית תל־אביב לבצע סקרים בנושא זה, כדי לנקוט אמצעים לסילוק ה־גאוים, כפי שהדבר מקובל בתחנה המרכזית בניו־יורק.

הדובר הוסיף, כי משרד הממשלה לא ייעמו מסקנות של סקר על ה־חמורה בזיהום האוויר בערים הגדו־לות, שנערך עוד בשנת 1971. גם ההקנים של משרד התחבורה למניעת פליטות של רכב, דרך צינור הפליטה, הם ליברלים מדי.

עדיפות לאיכות החיים

מזכיר מלר"ז, דוד סיון, קרא ל־רשויות המקומיות לתת עדיפות ל־איכות החיים על פני דרישות ה־תנועה של הרכב הפרטי. „הזיהום ה־סלתני לכלי הרכב הפולשים לאתרונה בהמוניהם לכל מקום ברחובות, על המדרכות ובין בתי האורחים, פוגע בבריאות התושבים וכשבש את כל מערכות החיים", אמר הדובר.

במיוחד התריע הדובר על כך ש־בעקבות הנוהג של מעבר המשטרה להתיר חניה על המדרכות, החלו בעל־הכתיות פרסיות לחנות על ה־מדרכות. „צרה מופקרת, והמשטרה אינה מוגבה את הדבר. למרות ש־ההצעה לא אושרה על־ידי שום גורם ציבורי. לאחרונה המליץ על כך גם סגן ראש עיריית תל־אביב, ז. שיפמן ובעקבות זאת פנתה מלר"ז לראש העי־יר, ש. להט, בתביעה למנוע את התופעה, שתפגע בתושבי העיר. יש גם להגדיל את הקנס על החניה על המדרכה, שאינו עולה על 10 ל"י, אמר מר סיון.

הדובר קרא לתת עדיפות ראשונה בערים למערכות הסעה ציבוריות כדי שאפשר יהיה להגביל את תנועת הרכב הפרטי.

כן מציעה מלר"ז לסגור רחובות לחלוטין או בשעות הערב לכל תנועה לאכוף את איסור החניה של כלי רכב על מדרכות ובכיכרות, ולאכוף את תקנות „חוק כנוביץ" למניעת זיהום אוויר ורעש של כלי רב האופנועים, כולל איסור הצפירה בערים. כן תובעת המועצה לבנות חניונים גדו־לים לקליטת רכב פרטי בשולי ה־ערים, ולאסור כניסה וחניה של משאיות בתוך הערים.

עו"ד אורי הופרט, חבר הלשכה המשפטית של מלר"ז וחבר מועצת עיריית ירושלים, תבע לסגור את רחוב בן יהודה בירושלים לתנועה, ולאפשר בו מעבר להולכי רגל בלבד. ציין, כי הניסיון במקומות שונים ב־עולם, כגון במינכן ורוטרדם, הוכיח שהדבר פעל גם לטובת בתי המסחר. לדעתו, יש לתכנן ערים חדשות כך, שהמרכז המסחרי בהן יהיה סגור ל־כלי רכב.

כן תבע הדובר להקים רשות אחת לטיפול בעניני התנועה והחניה, ל־אור שכיום פועלים בנושא זה משרד התחבורה, המשטרה והרשויות ה־מקומיות. והציע להגדיל את העונשים על עבירות חניה וצפירות ולגרור את הרכב החונה במקומות אסורים.

נשים הפגינו במצפה רמון

תושבי מצפה רמון מתכוו־נים לפתוח בשביתת רעב ב־למנוע את פתיחת שנת הלי־מודים הקרובה אם הממשלה לא תיענה למספר תביעות שלהם, כגון להוסיף תושבים למקום, להעביר לעיירה תעשייה ממלכתית ולשפר את איכות החיים בה.

אתמול בבוקר הפגינו ליד בניין הסופרמרקט כמה עשרות עקרות בית.

בכהאה על כך שבשבועות האחרונים מגיעה למקום תוצרת החלב בקלקלה. התושבים טוענים, כי אספקת החלב היוצאת מבאר־שבע בשלוש לפנות בוקר מגיעה אליהם רק ב־12 בצהרים ואז החלב חמוץ ומוצרי החלב מקולקלים.

סגן הממונה על מחוז הדרום במשרד הפנים, אליהו שפירא, המכהן כראש מועצה קרואה, לאחר פיטוריו של ראש המועצה הקודם בגין הסתבכות כספית פליליות ומינהליות, כסר לכתב שתיים, כי בזמן האחרון ניכרת תנועת נשירה בקרב 400 המשפחות המתגוררות בעיירה. הוא אמר, כי שומה על הממשלה להקים במצפה רמון תשתית תעשייתית גדולה ד־בריאה. כמו כן תבע לפתוח מחדש את התנועה הציבורית בכביש לאילת דרך מצפה רמון, בהוזי אלטרנטיבה בטחונית ודרך נאה להיירים ומטיילים. באחרונה הפסיק „אגד" את שירות האוטובוסים לאילת דרך מצפה רמון.

לדבריו, חמור גם מצב בעיירה. ציין, כי באין די תלמידים, אי אפשר לפתוח בית ספר תיכון. 30 אחוז מכלל ההושבים מקבלים תמיכת סעד מהביטוח הלאומי. הוסיף, כי הבניה במצפה רמון מצומצמת ביותר. כיום נמצאות בבניה 136 יחידות דיור קטנות, רובן דירות ב־גודל 56 ממ"ר. מר שפירא אמר, כי אם רוצים למשוך אנשים למצפה רמון, יש לבנות דירות גדולות יותר.

כתב עתיים מוסר, כי בקרוב תכונס אסיפת תושבים במקום וראשי המפ־לגות בעיירה יודיעו לתושבים מה בכוונתם לעשות כדי לשפר את המצב בעיירה. כן נודע כי מנכ"ל משרד הפנים, שביקר במקום, מתכוון לכנס בקרוב את מנהלי המשרדים הממשלתיים ולדווח להם על המצב במצפה רמון.

נדחתה תביעת גזבר קיבוץ „ידיד קרוב" של קטינים

בית המשפט העליון מחק על הסף, ערעור בקשר לתביע־עת מזונות שהגיש גזבר קי־בוץ רמת דוד נגד אביהם של שני קטינים, בהופיעו במעמד משפטי של „ידידם הקרוב".

שני הקטינים מתגוררים בקיבוץ, יחד עם אמם, הגזבר הגיש ערעור בעניינם לבית המשפט העליון.

בא כוח האב, עו"ד י. וינטר, טען שאבי הקטינים הצטרף לקיבוץ ב־שנות ה־60 ונשא לאשה צעירה ב־גיצולי השואה. לבני הזוג נולדו שני ילדים, שהם היום בני 12 ו־16.

לימים, פרצו סכסוכים בין האב והקיבוץ. בשנת 1965 הוא „גורש" משם, לפי גרסתו, בעוד שלפי גירסת הקיבוץ הוא הוציא עצמו מן הקיבוץ, בכך שיצא לעבוד בעיר, ללא אי־שור הקיבוץ. אשתו הילדים נשארו במשק. הפירוד של בני הזוג לא גרם לקרע במשפחה והאב, העובד בדואר בחיפה, מבקר את משפחתו במשק, ונותן בידי אשתו מידי חודש את מחצית שכר עבודתו, בסכום של 300—350 ל"י לחודש.

השופטים י. זוסמן, ת. כהן וי. קיסטר, ציינו בפסק דינם, כו החליטו לדחות את הערעור על הסף, כי הבר־רות האשה בקיבוץ אמנם לא הופס־קה, אבל הקיבוץ אינו מתייחס אליה כאל שוה בין שווים והיא נותרה כ־„חברה נחותת דרגה", משנשללו מ־מנה חלק מהזכויות העיתונות לחברי קיבוץ אחרים, כגון תקציב אישי, אספקה קטנה, הסבה במגורים, מי־גוד ופכות נסיעה להו"ל.

הקיבוץ סבור, לטענה בא כוחו, עו"ד א. רוזין, כי אין עליו לשאת בהוצאות אחזקת שני הילדים שנש־ארו בקיבוץ. האשה מרצנת, כי הכ־ספים שהיא מקבלת מבעלה מסייעים בידה לכיסוי הצרכים שהקיבוץ מ־סרב לספק לה.

השופטים ציינו, כי ייתכן שיש ל־קיבוץ עילה לתבוע את האב את ה־שבת ההוצאות באחזקת הילדים, אך הם לא הביעו דעה לגבי צדקת תבי־עה זו. תחת, זאת הביעו השופטים מורה רוחם על שהקיבוץ שיגר את גזברו במעמד „ידיד קרוב של הילדים" ובתור שכזה תבע תשלום מזו־נות מהאב, בטענה כי זנח את ילדיו הקטינים וכאילו האם מסרבת לייצגם בגלל „סכסוכה עם הקיבוץ. השופ־טים ציינו כי האב לא זנח את ילדיו ומפריש להם ולאשתו כמחצית הכ־נסתו מעבודתו.

האשה מצדה סירבה להיענות לד־רישת הקיבוץ להגיש תביעה מבעלה מזונות עבור הילדים.

בעת שהתביעה התבררה בבית ה־משפט המחוזי בחיפה, הצליחה הצ־עה לפתרון הבעיה על ידי החזרת האב לקיבוץ, אך הצעה זו נדחתה באסיפת חברים פה אחד והוחלט בה להמשיך בהליכים משפטיים. בא כוח היועץ המשפטי לממשלה התערב ו־חיווה דעתו שכפשיו של הגזבר אי־נם לטובת הקטינים.

השופטים ציינו, כי הגזבר לא פעל לטובת הילדים אלא הזיק להם, על ידי יצירת סכסוך עם אביהם. בית המשפט חייב את הגזבר לשלם לאבי הקטינים 2,000 ל"י הוצאות שכר טרחת עו"ד. השופטים הביעו צער על ההזיינות העקרה, שיש בה כדי לסכסך בין ילדים לאביהם.

500 דירות להשכרה לזוגות צעירים — יושלמו תוך שנה

500 דירות להשכרה לזוגות צעירים, שהן מחצית הדירות ה־מוקמות עתה על־ידי חברת „בנה להשכרה", מיסודם של „מולד־בתנה" ו„שיכון עובדים", יוצאו מכבצה עד מוצאית 1975 — מסר אתמול מנכ"ל החברה, אריה אי־זין, במסיבת עתונאים ב„בית סוקולוב בתל־אביב.

הדובר ציין, כי הזכאות והסרי־טורים לשכירת הדירות ייקבעו ב־קרוב על־ידי משרד השיכון, ולאחר מכן תיפתח ההרשמה.

זוג צעיר יוכל לשכור את הדירה לתקופה של חמש שנים. שכר הדירה השנתי יהיה בשיעור של שישה אחו־זים ממחיר הדירה המוסכם עם משרד השיכון והוא יהיה צמוד למדד יוקר המחיה מידי שנה. בצורה זו ישלם זוג צעיר על דירה שמחירה המוסכם הוא 90 אלף ל"י, 450 ל"י לחודש. נוסף לכך יהיה עליו להפקיד פקדון בשיעור של שישה אחוזים ממחיר הדירה, בתנאי הצמדה ורבית של תכנית חסכון, לתקופת פנוריו. המ־חיר המוסכם של הדירה, שייקבע מראש, לא ישתנה. רוב הדירות הן בנות שנים וחצי חדרים על שטח של 60 ממ"ר.

הפרוייקט הראשון של החברה, הכולל 128 דירות בקריית שרת ב־חולון, יהיה מוכן לאיכלוס בפב־רואר 1975. כן מקימה עתה החברה 80 יחידות בתל־גיבורים בחולון, 96 בפתח־תקוה, 64 בקריית־גת, 72 ב־ערד, 80 בבאר־שבע, 176 בחיפה ו־48 ברחובות. כן עומדים להקים במסגרת זו, שעליה הוסכם עם מש־רדי האוצר והשיכון, עוד 96 יחידות באשקלון, 96 בירושלים, 32 בכפר־סבא ו־56 בנצרת־עילית. בסך הכל מוללת התכנית, שתושלם עד סוף 1975, 1024 דירות.

בביצוע התכנית פועלת החברה במסגרת החוק לעידוד השקעות הון בבניה להשכרה, והיא מקבלת תמו־רת כל דירה 20 אחוז סובסידיה מ־הממשלה ו־26 אחוז מכספי האמיס־יות. עיריות חולון, פתח־תקוה וכפר סבא היקצו קרקע עירונית למטרה זו בתנאים מיוחדים.

החברה מתכננת עתה הקמת אלף יחידות נוספות, בשיתוף עם מש־קיעים, ומשרד השיכון אישר את הגדלת התכנית עד ל־1200.

משרד השיכון אישר גם תכנית בניה להשכרה באזורי פיתוח לזוגות צעירים, שיבואו ממרכז הארץ, תוך התקשרות עם מקומות עבודה.

תורנות בתי מרקחת

ירושלים: „בית הגן" רח' הפיסגה 59, טל' 535620; „אל עצב אל גדי־דה" בתוך שער שכם טל' 282034.

תל־אביב: „בוגרשוב" רח' בוג־רשוב 60, טל' 224889; „גורדון" רח' בן־יהודה 183, טל' 242673.

רמת־גן: „רמה", ז'בוטינסקי 66 טל' 793483.

בני־ברק: „רמה" ז'בוטינסקי 65, טל' 793483.

הרצליה: רנדס יוסף הוד השרון רח' האוטוקר 7.

חולון: „שיינקר" רח' סוקולוב 68.

בת־ים: „הלוי" רח' בלפור 9.

נתניה: „המגן" רח' ויצמן 13, טל' 23866.

רמלה—לוד: „בזורי" לוד מרכז מסחרי.

באר־שבע: „רמב"ם" שכון ד' מרכז.

מה יקוצץ בתחום החינוך?

(סוף מעמוד 4)

ושבהתאם להחלטת ועדת השרים לעניינו שכר תוקפה לרשימת מקב־ליה בעבר, כאשר כל תוספת שכר בעתיד תקוזז ממנה. תוספת זו היא בסך 20 ל־25 אחוז מהמשכורת כאשר האוניברסיטאות מגבות מס בשיעור 27.5 אחוז ללא אישור והכיבוזה מס הוכנסה דורשת מהאוניברסיטאות לשלם את ההפרשי המס כחוק.

מספר האנשים המשתכרים לפי האמור לעיל מקיף כ־5300 חברי ה־סגל במוסדות להשכלה גבוהה, מהם כ־1000 פרופסורים, כ־900 מרצים בכירים, כ־1000 מרצים וכ־2600 מד־ריכים ואסיסטנטים.

סך־הכל ההוצאה השנתית של ה־מוסדות, לביצוע כל מרכיבי הסכם השכר, למעט ההפרשות הסוציאליות עבור הסגל, מסתכמת בכ־21.5 מיל־יון ל"י.

המקומי, הממונים על ועדות הבטחון של מרכז השלטון המקומי ומר גר־ביק. בא כוח המשטרה — דנה בחלו־קת נטל האחריות על בטחון מוסדות החינוך בין הרשויות השונות — המשטרה, משרד החינוך והתרבות הרשויות המקומיות. הוועדה פנתה בהגיה לציבור להתנדב לשמירה אזרחית על מוסדות החינוך של ה־יישוב ובקשה את הערים הגדולות לקלוט בעקבות היישובים הקטנים וה־משקים.

יו"ר הוועדה, הח"כ א. שכטרמן, תבע כי יגובש מופיה והסדר בכלל הצבור לכל מוסד בין הגורמים הנוגעים בדבר: משרד החינוך וה־תרבות, מרכז השלטון המקומי וה־משטרה, תחולק האחריות ויקבעו הסמכויות. אין להסתפק בקביעה עק־רונית בלבד ובדרג גבוה יש להסביר בפרוטרוט ולהגדיר את התפקידים האחריות בדרג המבצע ולהגיע לכל מקום ומקום ולהרגל באותן מתמיד בכדי שההסדרים יפעלו ללא תקלות.

הוועדה ביקשה משר החינוך וה־תרבות לברר את אפשרות הסלת חוק השמירה, אם בגז או בסמכות אחרת הנתונה בידו, לאבטחת שמי־רה על מוסדות החינוך והתלמידים.

אחריות לבטחון מוסדות החינוך

ועדת החינוך והתרבות של הכנסת בהשתתפות שר החינוך והתרבות אהרון ידלין, המנהל הכללי, אלעד פלד, הח"ה דב ברזילי, ראש עיריית חדרה, ז. מליון, מנכ"ל מרכז השלטון

גדל חלקם של אנשי המילואים

(סוף מעמוד 3)

בידי ועדת חקירה משפטית שמונתה בידי ראש אכ"א הורחבה מקציניים בכירים. הנציב החליט להעביר ל־ועדה זו את הקבילה לשם בירורה המקיף היסודי. הנציב ביקש מ־הוועדה, כי תודיע לקובל את מימ־צאיה ומסקנותיה. אם התשובה לא תניח את דעתו של הקובל, הוא מת־בקש לפנות שנית לנציב.

עם זאת, בירר הנציב את שאר ה־נושאים שהעלה הקובל ואלה מימ־צאיו:

א. הליקויים המסורים המכאיבים בכל הנוגע לאופן ולמועד מסירתן של ההודעות לקובל בקשר להיעד־רות בנו, והנחיכ לנפילתו בקרב, מ־קודם בנהלי דיווח בלתי ראויים וב־התרשלות הנושמרה מצידם של אלה פהיו מכונים על נשא הדיווח ב־יחידתו של הנופל. כתוצאה מלי־קויים אלה, הודח קצין השלישות ב־חטיבה בה שירת הנופל.

ב. לא היה כל נימוק סביר לדרך בה נהג הרופא במחנה בצפון, כ־שנקרא להגיש עזרה רפואית להורים השכולים.

ג. נציגי היחידה השתתפו אמנם באזכרה להללי צה"ל בבית הקברות בן קבור בנו של הקובל. אלא ש־כתוצאה משגת מצערת, שמקורה ב־מספר הרב של חללי היחידה שהיה צורך להשתתף באזכרתם, לא נכחו נציגי היחידה באזכרה של בנו של הקובל.

ד. אין לקבל את טענתו של ה־קובל בעניין חימוש וציוד בלתי מספיקים. הבירור העלה, כי לרשות היחידה בה שירת הנופל הועמדו לפני צאתה לקרב מלוא הציוד וה־חימוש הדרושים.

מסקנות והמלצות

א. במכתבו לרב הצבאי הראשי קבע הנציב, כי האיחור במסירת ה־הודעה על נפילתו של בן הקובל נבעה מפעילות בלתי תקינה של ה־יחידה לפיענוח וזיהוי נפגעים שסיפ־לה בחסיבותו של הנושא, וכן של המחזר לזיהוי חללי של הרבנות הצבאית. שתי היחידות התעלמו, ש־לא מדעת, מעדויות בכתב שהיו ב־מצויה, כי גופת הנופל זוהתה ב־וודאות ימיים לפני הקבורה. לכן, יש להורות על בדיקת הנהלים ה־קיימים לגבי זיהוי חללים וזיהוי על זיהויים, במגמה לשפרם ולמנוע ב־עתיד הישנות של מקרים מכאיבים אלה.

ב. הנציב המליץ בפני מפקד ה־חטיבה להעיר למפקד פלוגתו של הנופל, כי אף בתנאי לחימה חמו־רים יש לדאוג לעדכון רישומיו של כוח האדם ולדווח על נפגעים. המ"פ לא עשה כן במלחמות. יש לזכור, כי לנושאי כוח האדם בצה"ל יש דרגות קדימה עליונה.

ג. כן הביא הנציב להשומה לבו של המחייב את העובדה המכאיבה, שנציגיו לא השתתפו באזכרה לנופל וכי אין הצדקה לתקלה זו.

ד. הנציב המליץ בפני קצין ה־רפואה הפיקודי לנזוף ברופא על שגילה חוסר התחשבות הפרות ה־הורים המוסלות עליו כרופא, כ־שנהג בהורים השכולים כפי שנהג.

ה. הנציב ביקש מראש מטכ"ל־אכ"א־בקרה לדווח לו, תוך חוד־שיים, על הצעדים שננקטו לביצוע המלצותיו.

אליעזר הגר, מזכיר הרבנות הרא־שית.

הנואמים ציינו את מסירותו של המנוח ופעליו הרבים לליכוד שארית הפליטה שרידי המחנות והגשת עז־רתו לכל הנתקל בבעיות. ספציפית, דיינו, כי הרב המנוח גילה פעילות רבה להפצת רשת התנועה בקרב תושבי יפו וארגון החינוך הדתי ב־מרחב יפו. שלמה צ'בצ'באום העלה זכרונות מארגון הקהילה במחנות קסל, בית ספר מסודר כשהמנוח מ־למד שעורי יהדות.

תחנת דלק נשדדה בירושלים

שלושה שודדים פרצו אור ליום אתמול לתחנת דלק בירושלים, גנבו את הכספת וחטפו את שומר הלילה.

השלושה, שהיו רעולי פנים ר... מזויינים באקדח, חדרו אל תחנת ה־דלק שברמת לניה בשעה שלוש לפ־נות בוקר. הם איימו על שומר ה־לילה באקדח, עקרו את הכספת מ־מקומה והעבירו אותה למכונית ש־המתינה להם. כמו כן לקחו עמם את השומר. בקרבת המושב אבן ספיר שליד בית החולים „הדסה" פיתחו הפורצים את הכספת וגנבו מתוכה שלושת אלפים ל"י. הם השאירו את השומר והסתלקו. השומר ניגש אל המושב הקרוב והזעיק את המשטרה.

דובר משטרת ירושלים מסר, כי הוקם צוות חקירה לבדיקת הפשע. לכתב עתיים נודע, כי החוקרים קושרים פריצה זו לשתי פריצות דו־מות שהיו בשבוע האחרון בירושלים. באחת מהם נגנבה כספת ממשרדי חברת שמירה שליד תחנה הרכבת ובאחרת נעקרה כספת ממשרדי הברת „מוגד" ברחוב שמאי. בשני המקרים האלה לא הצליחו הפורצים לפצח את הכספות.

הוגש כתב אישום נגד נהג קטלן

כתב אישום על הריגת ארבעה אנ־שים מתוך רשלנות פושעת בשתי תאונות דרכים, הפקרת אדם שנפגע ונהיגה והתה השפעת משקאות משכ־רים — הוגש לבית המשפט המחוזי בחיפה נגד אבו־זאן כארם, בן 31 מנצרת.

צתר פרקליט מחוז חיפה הצפון, מנחם גוטרמן, מאשים את כארם ב־כך, שבחודש מאי השנה נסל ללא רשות מכונית בבעליה תנסע מגבדה לחיפה תחת השפעת אלכוהול. בה־גיעו ליד קיבוץ יגור, עלה על שולי הכביש ופגע בכשה מנחם, בן 17, והרגו במקום.

משפחה הורעלה מאכילת גבינה

משפחה בת שבע נפשות מבית לחם הורעלה כאכילת גבינה כבשים.

האם, אמנה מוחמד מחלוף, בת 53, יחד עם שש ילדיה אכלו את ה־גבינה במוצאי שבת ואור ליום אתמול הורגשו ברע, בני המשפחה אושפזו בבית החולים המקומי, שם בעשתה להם שטיפת קיבה. נמסר כי מצבם אינו מעורר דאגה.

בית הדין הרבני האזורי ירושלים

תיק תשל"ד/2603

הוגשה בפני בית הדין בקשה למתן צו ירושה על עזבון המנוח חיים פרוטמן, נפטר בת"א ביום י' ניסן תשל"ד 22.4.74 המנוחה סולה פרוט־מן נפטרה בירושלים ביום כ"ב שבט תשל"ד 17.2.74.

המבקשת: בירה בינרס מרחוב שמריהו לוין 76 ירושלים.

הזמנה

כל התובע טובת הנאה וכל מעונין שיש לו סיבה להתנגד לבקשה הנ"ל יבוא לבית הדין ויימסור טענותיו תוך 15 ימים מתאריך פרסום הזמנה זו, שאם לא כן יתן בית הדין צו כטוב בעיניו.

הרב רפאל הדס־עדס
(—) המזכיר ראשי

בית הדין הרבני האזורי ירושלים

תיק תשל"ד/9591

הוגשה בפני בית הדין בקשה למתן צו ירושה על עזבון המנוח יעקב זרויה שנפטר בירושלים ביום כ"ד טבת תשל"ד 17.1.74.

המבקשת: גבי טובה זרויה.

הזמנה

כל התובע טובת הנאה וכל מעונין שיש לו סיבה להתנגד לבקשה הנ"ל יבוא לבית הדין וימסור טענותיו תוך 15 ימים מתאריך פרסום הזמנה זו, שאם לא כן יתן בית הדין צו כטוב בעיניו.

הרב רפאל הדס־עדס
(—) המזכיר ראשי

המועצה האזורית מטה־יהודה
מרחב תכנון מקומי מטה־יהודה

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965

(להלן החוק)

ניתנת בזה הודעה בהתאם לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965, סעיף 149 כי מר סוכוי סאלה הגיש בקשה להקמת בית מגורים באבו גוש, גוש 29529 חלקה 17.

הבקשה היא לאשור שימוש חורג. את התנגדויות להתרת השמוש החורג אפשר להגיש תוך שבועיים מתאריך הודעה זו לוועדה המקומית לבניה ולתכנון ערים מטה־יהודה, ת. ד. 3489, ירושלים.

בנימין כהן
יו"ר הועדה המקומית לבניה ולתכנון ערים מטה־יהודה

בית הדין הרבני האזורי חיפה

הוגשו בפני בית הדין בקשות ל־אשור נשואין בתיקים הכפורטים ל־הלן:

תיק מס. שלד׳/4010.
מר ציון אברהם ת.ז. 4306850 וה־גב' נעימה אברהם ת.ז. 4325794 תו־שבי מושב עין יעקב. הנשואין הת־קיימו בשנת 1952 במושב עין יעקב ע"י רב פרטי.

תיק מס. שלד׳/4026.
הגבי חוה פרידלר ת.ז. 603728 תוש־בת חיפה הנשואין עם בעלה מרכוס פרידלר ז"ל התקיימו ביום 20.6.1909 ברודיסוב — פולין.

תיק מס. שלד׳/4035.
מר סראסטאן סכחס ת.ז. 1312637 הגב' אילנה סמחס ת.ז. 1312638 תושבי עפולה הנשואין התקיימו ב־יום 17.5.62 בבאקו — רומניה.

הרב רפאל בילידאנו
המזכיר

בית הדין הרבני האזורי חיפה

הוגשו בפני בית הדין בקשות ל־אשור נשואין בתיקים הכפורטים ל־הלן:

תיק מס. שלד׳/3848.
מר וליג גרינרט ת.ז. 0916881 וה־גב' גניה גרינרט ת.ז. 0596962 תושבי חיפה. הנשואין התקיימו בשנת 1937 בבוקרסט — רומניה.

תיק מס. שלד׳/3938.
מר דוד בן בניקין ת.ז. 995048 והגב' יהודית בן בניכין ת.ז. 995049 תושבי חדרה. הנשואין התקיימו ב־שנת 1942 בחדרה.

תיק מס. שלד׳/3634.
מר סטפן גונן ת.ז. 1423941 והגב' קאתרין גונן ת.ז. 1309506 תושבי חיפה. הנשואין התקיימו ביום י"ד תשרי תשל"ב בבוקרסט — רומניה.

הרב רפאל בילידאנו
המזכיר

בבית המשפט המחוזי בתל־אביב—יפו

תיק עזבונות 3008/74

בענין עזבון המנוח יהודה יצחק הולצמן ז"ל, ת.ז. 1031859, שנפטר בתל־אביב ביום 6.5.73 המבקשה: הלצמן כרוני בן יהודה 58א' תל־אביב באמצעות ב"כ עו"ד מאיר מקליס אברהם ע. מקליס יעקב מיד־מרחוב מונטיפיורי 4 פתח־תקוה.

הזמנה להכרזת ירושה ומינוי מנהל עזבון

להוי ידוע כי הוגשה ע"י המבקשת לבית המשפט בקשה למתן צו ירושה ומינוי מנהל עזבון של המנוח הנ"ל. הנני מזמין כל אדם הטוען שיש לו טובה הנאה בעזבון המנוח הנ"ל והרוצה להתנגד להכרזה המבוקשת להגיש תוך 15 יום מיום פרסום הז־מנה זו שאם לא כן יתן בית המשפט צו כטוב בעיניו.

דוד הלך, שופט
רשם בית המשפט המחוזי

בבית המשפט המחוזי חיפה

תיק עזבונות 1074/74

בענין: פנחס פאול ז"ל, שנפטר בתאריך 4.3.74. המבקשה: יוזפינה (בעל) בראל, בבת־ים, רבת הנשיא ע"י ב"כ עוה"ד ראובן גולן, כהודה, רח' הרברט סמואל 31.

הזמנה

להוי ידוע כי הוגשה לבית ה־משפט בקשה למתן צו הכברה על ירושת המנוח הנ"ל והנני מזמין בזה כל אדם הטוען שיש לו טובה הנאה בעזבון הנ"ל והרוצה להתנגד לאותה בקשה להגיש תוך 15 יום מיום פרסום הזמנה זו הת־נגדות לאותה הכרזה שאם לא כן יתן בית המשפט צו כטוב בעיניו.

י. איסמן שופט
רשם

בבית המשפט המחוזי חיפה

תיק עזבונות 1150/74

בענין עזבון: הכונה אליעזר ליי־זרוביץ ז"ל, שנפטר בחיפה ביום 5.3.72. המבקשה: איזה לייזרוביץ, מקרית־מוצקין ע"י ב"כ עו"ד ד. דוזוז, מחיפה, רח' חנב 9.

הזמנה

להוי ידוע כי הוגשה לבית ה־משפט בקשה למתן צו הכברה על ירושת המנוח הנ"ל, הנני מזמין כל אדם שטוען שיש לו טובה הנאה ב־עזבונו ורוצה להתנגד למתן צו־ירושה, להגיש תוך 15 יום מיום פרסום הזמנה זו, התנגדות לכתן צו המבוקש שאם לא כן, יתן בית־המשפט צווים כטוב בעיניו.

י. איסמן שופט
רשם

בבית המשפט המחוזי חיפה

תיק ירושה 1045/74

בענין ירושה המנוחה בלום רוחלה ז"ל כעכו, שנפטרה בנהריה ביום 23 במאי 1970. המבקש: בלום חיים יוסף מעכו רח' ירושלים 8/37.

הזמנה

להוי ידוע כי הוגשה לבית המשפט בקשה ליתן צו הכברה על ירושת המנוחה הנ"ל הנני מזמין בזה כל אדם שיש לו טובת הנאה בעזבון המנוחה, והרוצה להתנגד להכרזה, להגיש תוך 15 יום מיום פרסום הז־מנה זו, ההתנגדות להכרזה המבוקשת שאם לא כן יתן בית המשפט צו כטוב בעיניו.

י. איסמן, שופט
רשם

בבית המשפט המחוזי חיפה

תיק עז' 1081/74

בענין: עזבון המנוח יצחק פולק בן דב ז"ל, שנפטר ביום 27.2.74 המבקש: דב פלג ע"י ב"כ עו"ד ב. ברטוב מרח' אבן סינא 20, חיפה.

הזמנה

להוי ידוע כי הוגשה לבית ה־משפט בקשה ליתן צו הכברה על ירושת המנוח הנ"ל.

הנני מזמין בזה כל אדם הטוען שיש לו טובת הנאה בעזבון הנ"ל והרוצה להתנגד לה, להגיש תוך 15 ימים ב־יום פרסום הזמנה זו, התנגדות ל־אותה הכרזה, שאם לא כן יתן בית המשפט צו כטוב בעיניו.

י. איסמן שופט
רשם

בבית המשפט המחוזי חיפה

תיק עזבונות 1037/74

בענין עזבון המנוח: אפרים (פי־ליפ) יולס ז"ל שנפטר ביום 24.2.74 בחיפה. המבקשת: אליזה (אלזה) (אילנה) יולס.

הזמנה

להוי ידוע כי הוגשה לבית ה־משפט, בתיק המפורט להלן, בקשה ליתן צו הכברה על ירושה. כל אדם הטוען שיש לו טובת הנאה בעזבון המנוח שהבקשה מתייחסת אליו ורו־צה להתנגד לה, יגיש התנגדות להכ־רזה תוך 15 יום מיום פרסום הזמנה זו, שאם לא כן יתן בית המשפט צו כטוב בעיניו.

י. איסמן, שופט, רשם

בבית המשפט המחוזי חיפה

תיק ירושה 1057/74

בענין: עזבון המנוחה פני שפרי־צר ז"ל, מקריית־מוצקין, שנפטרה ב־יום 12.8.71 בחיפה. המבקש: נתן שפריצר.

הזמנה

להוי ידוע כי הוגשה לבית־משפט זה בקשה לכתן צו, המכריז על יורש־שת המנוחה הנ"ל הנני מזמין כל אדם, להגיש תוך 15 ימים מיום פר־סום הזמנה זו התנגדות להכרזה המ־בוקשת, שאם לא כן יתן בית ה־משפט צו כטוב בעיניו.

י. איסמן שופט
רשם

בבית המשפט המחוזי חיפה

תיק ירושה 1067/74

בענין: המנוח דוד פאר מנוחה־שאגן, חיפה, שנפטר באונטריו, קנדה בתאריך 29.1.74. המבקש: דן פאר ע"י יורם נאומן, עו"ד משד' הנשיא 131 חיפה.

הזמנה

להוי ידוע, כי הוגשה לבית ה־משפט בקשה למתן צו ירושה של המנוח הנ"ל, ומינוי יורם נאומן עו"ד כמנהל עזבון.

הנני מזמין בזה כל אדם להתייצב בבית המשפט תוך 15 יום מיום פר־סום הזמנה זו, וליתן טעם מדוע לא יתן בית המשפט צו ירושה למבקש, ומינוי עו"ד יורם נאומן כמנהל עז־בון שאם לא כן יעשה בית המשפט ליתן צו כאמור.

י. איסמן שופט
רשם

נרשמו לנשואין

הרבנות הראשית והמועצה הדתית תל־אביב—יפו המרחב

יעקבי"ץ אברהם משה בן איצק (רוק) ציכיה—רבת־גן; יקותיאל מלכה בת מאיר (רוקה) אפגניסטן—ת"א.

עזרי ציון בן סעדיה (רוק) עדן—ת"א נגר גאולה בת מכולם (רוקה)

כאיר יעקב בן אברהם (רוק) חיפה—הנ' מבת־ים דינה בת אבישר (רוקה) ה"א

קלכפור גיל בן פינחס (רוק) פתח—ת"א פרלמן לאה בת ישראל (רוקה) תל־אביב

ספסטאי שאול בן בנימין (רוק) הודו—פתח בניסין כרים בת בנימין (רוקה)

ולפמן יורם ליפא בן כשה (רוק) ישראל ת"א; לבני אורית בת בני (רוקה) ת"א

צפרוני ישעיהו בן אריה (רוק) הונגריה—ת"א; כץ שרה בת חנן (רוקה) ישראל־חולון

אלבוס מלכה בן יוסף (רוק) ישראל—יפו ליבוביץ שושנה בת ברוך (רוקה) בת־ים.

...

[רשימה נוספת של זוגות נרשמים — אינה קריאה ברובה]

לשכת הרבנות — פרדס־כרמל

...

הרב יצחק מאיר הרליץ — יקנעם

...

הרב שלמה בן קרול — מושב חמד

...

למסדרי קדושין בארץ

הרבנות הראשית לת"א—יפו מבקשת להודיע לה אם פרץ שלום ת.ז. 6141131, בעל תעודת גירושין מס' 217/כ"ה מיום כ' ריולו תשכ"ה נרשם אצלכם לנשואין. הנ"ל טוען כי ת־עודת הגירושין שלו אבדה.

היום

יום שני, ג' מנ"א התשל"ד, 22.7.74

פ' דברים

הפרק: משלי יל—כ; המשנה: מגילה ג, ב—ג; הדף: חולין סו; ההלכה או"ח שנב, לא—לג.

שידורי ישראל

חדשות בעברית — בגלים א, ב, ג — כל שעה.

09.55 (א) חדשות באנגלית
10.55 (א) חדשות בצרפתית
5.55 (א) חדשות באנגלית
6.50 (א) חדשות בצרפתית

שידורי תכניות לעולים (ב) עברית — 19.00; יידיש — 19.30; לאדינו — 20.00; מוגרבית — 20.15; רומנית 20.30; רוסית — 20.45.

רשת א'

[תכנית השידורים — אינה קריאה ברובה]

רשת ב'

[תכנית השידורים — אינה קריאה ברובה]

גלי צה"ל

[תכנית השידורים — אינה קריאה ברובה]

טלוויזיה כללית

17.30 חדשות, תכנית ילדים ...

טלוויזיה לימודית

10.00 ...

לוח הצופה

● פיליפ הקונה רהיטים, אנטי־קות, פריג'ידרים. ריהוט משרדי וכל חפצי בית אחרים. טלפון 864933, בערב 876852.

● להשכרה דירה של שלושה חצי חדרים בשכונה לתיה בת"א, טל' 31732.

תיאטרון ישראל

22.7.74 הערב

הבימה:

מה רמנתן: תל־אביב האולם הגדול

הו, הו יחזיה: יפעת

הקאמרי

שלש מסיבות: תל אביב

התיאטרון העירוני חיפה:

נמר הברבורות: יפור

התקוה האחרונה של ...

רחוב נהמתי: חיפה

בתי קולנוע ירושלים

אדיר — כך היינו
אוריון — שריה (3)
הבירה — הכבל
ארמון — הריבי אותי גבוה
סימדל — שני גברים בעיר

בתי קולנוע תל־אביב

אסתר — הפרפר (12)
גורדון — ללא רניצה (3)
גת — אוסטי (12)
פאר — שנה טובה לאוהבים
פינרמה — קוראים לי אף אחד (3)
חן — כלניה ושבעת הגמדים (3)
דרייב אין — הכנה המעופפת 8.00
קס באלו — 10.00
הגשר על הנהר קוואי — 12.00

בתי קולנוע חיפה

אמפיתאטרון — ספורה של נמפומניה
ארמון — העוקץ
עצמון — קוראים לי אף אחד
רון — עינים גדולות
חן — במדור הראשון
פאר — שמה בשלג
אודיון — פרפר
אורה — אבו אל בנאת
סירון — העקרב הצהוב

האופרה הישראלית

רחוב אלנבי 1, תל אביב
טל. 57227

22/7	הרוזנת מריצה — בכורה תל אביב
24/7	הרוזנת מריצה — בכורה תל אביב
4/8	קונצרט אופרה ובלט
29/7	הרוזנת מריצה
30/7	לה טראוויאטה — מאה ודי
31/7	הרוזנת מריצה

הצפה

עתון יומי

HATZOFE DAILY

המו"ל: הצופה בע"מ, העורך: ש. דוניאזא, מערכת ומנהלה: תל־אביב, רח' המסגר 66. טל. 35421. ת"ד: 2045. השבון בנק הדואר 41144 ✱ סניף ירושלים: רח' בן־יהודה 3, ת"ד 1148, טל. 234910, בערב טל. 578444, 33609 ✱ סניף חיפה רח' ארלוזרוב 1. טל. 663628. דפוס הכשר בע"מ ת"א, רח' המסגר 66, טל. 31554.

אין המערכת אחראית לתוכן המודעות והמכתבים

דרישה להקים ועדה שתחקור פציעת רב בהפגנת שבת בירושלים

[illegible]

אנשי כפר תוחלת צרו על אתר בניה של משרד השיכון

בגלל סחבת בבניית יחידות המשק של הכפר

מאת סופרנו בתל־אביב

[illegible]

אירוסין בין הינוקא מסאסוב ובין בת הרבי מקרצ'ינף זצ"ל

במוצאי שבת פ' מטו"מ נערכו האירוסין בין הרבי הצעיר מסאסוב, הרב יוסף דוד טייטלבוים שליט"א — בן הרבי מייסד „קרית ישמח משה", לבין הכלה חנה־ברכה בת הרבי מ־קרצ'ינף, זצ"ל, מרחובות.

האירוסין בין שני בתי־אבות גדולים בחסידות — סאסוב־קרצ'ינף, — עוררו שמחה רב בין החסידים.

דובר משרד הבטחון:

מובטחת החזרתם של חיילים משוחררים לעבודתם הקודמת

[illegible]

מנכ"ל משרד המסחר והתעשיה:

על התעשיה להתכונן למצב החדש במשק העולמי

מאת סופרנו הכלכלי בירושלים

[illegible]

תכנית הרשה לפיתוח התעשיה

[illegible]

גוף משותף לבינוי מחדש של אזורי מגורים ישנים

מאת סופרנו הכלכלי

[illegible]

החיסכון בדלק יפחית הצריכה ב־700 אלף טונות

[illegible]

יהודית מגיד ע"ה

[illegible]

[illegible]

שופט אישר את ההסכם למכירת „אוטוקרס"

[illegible]

עובדי דואר תנועה יתנו היום תשובה לפניה שלא לנקוט סנקציות

[illegible]

חוג הזדהות עם המתנחלים הוקם ברמת־גן

מאת סופרנו ברמת גן

[illegible]

המשטרה מתחקה אחר כנופיה של גונבי אופניים בת"א

מאת סופרנו לענייני משטרה

[illegible]

התעשיינים דורשים הגדלת תמריצי היצוא

מאת סופרנו הכלכלי

[illegible]

הוצאת דירתו של פקח בעת"א

[illegible]

מנחם לבון, מ"מ מזכ"ל הסתדרות המורים:

יש ליצור מסגרת קבועה של שמירה על בטחון בתי הספר

[illegible]

סמינר לראשי מועצות דתיות נפתח אתמול בניר־עציון

[illegible]

החלטה להקים אוניברסיטה דתית עממית בת"א

[illegible]

גרעון הרשויות המקומיות יגדל ב־275 מיליון לירות

בעקבות המדיניות הכלכלית החדשה

מאת סופרנו בתל־אביב

[illegible]

דורשים הגברת הפיתוח ברשויות מקומיות ערביות

מאת סופרנו בתל־אביב

[illegible]

כינוס שולמי של ראשי דור ההמשך ייערך בירושלים

[illegible]

אישים ומוסדות

— משלחת רמת דרג של מהנדסים, מומחים לארכאוסטיקה ושיקום ערים עתיקות, שהיתה אורחת ל־שיקום העיר פירנצה, ביקרה בבית עיריית תל־אביב וסיירה במוסדות ו־אתרים ביפו העתיקה ובתל־אביב.

— אריה אורון, יו"ר ליגה ישראל־איטליה, אירח אמש במלון „סמואלי" בתל־אביב, משלחת לימודית של חברי עיריית פירנצה בראשותו של ד"ר ויטוריו פוסי.

— באסיפת תא הכתבים לענייני מפלגה בעתונות היומית, נבחרה הנהלה חדשה של התא: יו"ר — שלמה נקדימון („ידיעות אחרונות"), אשר שוורץ (רשות השידור) והד"ר רפאל בשן („על המשמר").

אשה נהרגה במזרח ירושלים

גופת אשה כבת 65 נמצאה בשבת בשדה בשכונת אל באריד שליד הכפר בית חנינה במזרח ירושלים. את הגופה מצא בדואי שעבר בסביבה.

בבדיקה הפתולוגית הוברר, כי האשה נהרגה מכדור שנורה בראשה. משטרת ירושלים הקימה צוות חקירה מיוחד לבדיקת נסיבות הרצח.

ישיבת בני־עקיבא תקות יעקב, שדה יעקב

לשנת הלימודים תשל"ה דרושים

א. ר"מ

דרוש במקום מובטח

ב. מורה לאנגלית

משרה חלקית לשעות אחה"צ.

המעוניינים יפנו טלפונית: לפנה"צ 04-931471, אחה"צ 04-934896

הנהלת הישיבה

משרד התקשורת מכריז על

תחרות פומבית לציור בול

לזכרם של חללי צה"ל שמקום קבורתם לא נודע

פרס ראשון: 3,500 ל"י
פרס שני: 2,000 ל"י
פרס שלישי: 1,000 ל"י

המעוניינים להתחרות יוכלו לקבל פרטים בלאים בשירות הבולאי, שד' ירושלים 12, תל־אביב־יפו, מיקוד 61080, בין השעות 08.00 עד 12.00 או בפניה בכתב לפי הכתובת הנ"ל.

המועד האחרון להגשת ההצעות הוא 23.8.74 שעה 12.00

המוסד לביטוח לאומי

לתשומת לב מקבלי קיצבאות זיקנה ושאירים

הסרת הגבלה במספר התלויים במקבל קיצבה

אם אתה מקבל קיצבת זיקנה או שארים עם תוספת בעד שלושה ילדים ויש לך עוד ילדים — תוכל לפנות אל סניף המוסד לביטוח לאומי הקרוב למקום מגוריך ולהגיש תביעה לקיצבה בעד כל ילדיך.

ההגבלה של מספר התלויים במקבל הקיצבה בוטלה בחודש אפריל 1973.

חוק התכנון והבניה, תשכ"ה—1965
מרחב תכנון מקומי קריות

הודעה

בדבר הפקדת שינוי תכנית מתאר מקומית

[illegible]

ד"ר נפתלי אילתי
יושב ראש הועדה המחוזית לתכנון ולבניה — מחוז חיפה

הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז ירושלים
הודעה לצבור בדבר הפקדת תכנית מפורטת
עפ"י הודעה ברשומות בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965

תכנית מפורטת מס' 1384 א' — שנוי מס' 1/71 לתכנית מפורטת מס' 1439.

שכונה: שמואל הנביא.
רחוב: המשך רח' יחזקאל.
גוש: 30102 חלקות: 10—15, 56, 75, 26, 86.

מטרת התכנית: יעוד חלקי חלקות 10, 14, 75 בגוש 30102 לשטח להקמת בנין צבורי לצורך הרחבת מועדון סומרג.

הודעה בדבר הפקדת התכנית הנ"ל פורסמה בילקוט הפרסומים מס' 2007 מיום 12.5.74.

במשרדי הועדה המקומית לתכנון ובניה ירושלים, ובמשרדי הועדה המחוזית לתכנון ובניה ירושלים, הופקדה התכנית הנ"ל ביחד עם התשריט המצורף אליה.

כל המעונין בתכנית רשאי לעיין בה ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

כל המעונין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר, הרואה את עצמו נפגע ע"י התכנית וכן מהנדס ועדה מקומית שמרחב התכנון שלה כלול בתחום התכנית או גובל אותו רשאי תוך שבועיים מיום פרסומה של הודעה זו בדבר הפקדה בעתון להגיש התנגדות לתכנית הנ"ל במשרדי הועדה המקומית האמורה, רח' הלל 23 ירושלים.

ר. לוי
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ובניה ירושלים.

מועצה אזורית שפיר
מרכז שפירא — דאר מרכז שפירא 055-96981
מכרז מס' 74־329

המועצה האזורית שפיר מזמינה בזה את הקבלנים להגיש הצעותיהם להקמת מקלטים עיליים — מעל הקרקע, [illegible] — רוחה — נועם.

את חומר המכרז אפשר לקבל במזכירות המועצה תמורת סך של 50 ל"י שלא יוחזרו. על הקבלנים להגיש הצעותיהם במעטפה סגורה לתיבת המכרזים של המועצה לא יאוחר מיום 5.8.74 שעה 12.00 בצהריים.

הרשות בידי המועצה לחלק העבודה ליותר מקבלן אחד ואין המועצה מתחייבת למסור העבודה לקבלן הזול ביותר או כל קבלן שהוא.

משה בושקוביץ
ראש המועצה

לחברינו היקר

יעקב בינה

מיטב הברכות

להתמנותך כמנהל בנק המזרחי המאוחד
סניף גאולה, ירושלים

[illegible]

לוטו

השבוע בלוטו מינימום פרסים

1,000,000* ל"י

פרס ראשון

500,000* ל"י (כולל העברה)

וכל יתר הפרסים מוגדלים

היום המועד האחרון למסירת טפסי הלוטו

* כפוף לערעורים

صورة عن الأصل